

Rusija Turi Tikslą Dar Vest Kariavimus

SOVIETŲ KARĖS MINISTERIS PASITIKI DAR UŽKARIAUTI TOLIMUOSIUS RYTUS IR PASTATYTI ANT SAVO.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Ohio industrijos, nors su pa- baigę metų jautė aplėtimą, nūnato naujų metų pradžioje geresnę ateitį ir didėjančią pro- dukciją.

Youngstowno distrikte plieno ir geležies darbai eina lėtai. Nekurių užbaigtų geležies ir plieno dalykų reikalaujama dau- giau.

Clevelande, ant Scranton rd., atsidarė mažiausia trims mėne- siams geležinė dirbtuvė; darbi- ninkams, 800 vyrų, pranešta ateiti į darbą, bet prisirinko i 2,000 žmonių manydami gauti darbo. Toliau mano atidaryti kitas dirbtuvės dalis, viso reikės 1,600 darbininkų.

Puodiniškystės industriją E. Liverpolio distrikte eina ge- ryn, produkcija didinama.

Anglies industrijai pagalbė daugia salta oras. Geleželių veikimas dar menkas.

Ohio angliakasyklų savinin- kai ir darbininkai rengiasi prie kovos kada pasibaigs kontrak- tas su unija ir reikės nustatyti naujas algas. Kasyklų operato- rių nori įvesti atvirą darbą, be unijų varžymo.

Pennsylvanijos angliakasyklų operatoriai tą patį saką kaip ir Ohio: jie nežada su darbinin- ku unijomis tartis apie naujus kontraktus, imsią darbininkus pagal savo nuostatus.

Illinois ir Indiana valstijose operatoriai dar mano ką nors daryti. Tikima didelių angli- kasyklų streikų.

Tokių atsakymus nuo opera- torių gaudami darbininkai žiū- ri ką darys jų unijos presiden- tas Lewis.

Angliakasyklų laikraščio redak- torius atskleidė į valdžią rei- kalaujamas pertyrinėti angli- kasyklų gyvenimo srityse kainas maisto, apdaro, kuro ir kitų reikmenų. Darbininkai verčia- mi mokėti augščiaū negu kainos yra dideliose miestuose.

Chicagoje pasibaigę siuvėjų streikas, 6,000 darbininkų su- grįžo į dirbtuves.

Montana valstijoje nuo sausio 16 d. pradės dirbti kasyklos. Algos biskelį numazinta.

Meksikoje, netoli Parral, ka- sykloje užgruvo keliolika dar- bininkų. Dabar 17 jų išimta iš šienės negyvų.

Barre, Vt., akmens skaldyto- jams nuo sausio 3 d. numušta algos 20 nuoš.

Kingston, N. Y., tris darbi- ninkai užmušta ir šeši sužeis- ta eksplozijos tunelyje.

Halifax, N. S. — Teismas už- drandė keletai anglies kasyklų kompanijų numušti savo darbi- ninkams algas, kurios turėjo būti numazinta nuo sausio 1 d.

Eseno distrikte, Vokietijoje, prasidėjo geleželių darbininkų streikas ir kasdien eina blogyn, grąsindamas sulaukymu gaben- mo anglies į uostus kuri yra duodama santarvei kaipio dalis kareš nuostolių atlyginimo.

Francuzai tuoj pradėjo neri- mauti ir įjiesko budų priversti Vokietiją žiūrėti kad anglis bu- tų netrukdomai pristatoma.

U. S. Corporation, didžiausia geležies ir plieno kompanija šio- je salyje turinti dirbtuves įvai- riuose miestuose, šiais metais, neigai trukus, rengiasi pradėti visose savo dirbtuvėse darbą iš- kys bent su 60 nuošimčių nor- malio skaičiaus darbininkų.

PINIGŲ KURSAS

Sausio 4 d.
100 markių-auksinų 54c
100 lenkų markių 4c

LIETUVOS ŽINIOS

(Lietuvos Inf. Biuras, Washington)

HYMANO PROJEKTAS ATMETAS

Washington, gr. 29 d. (L. I. Biuras). — Eltos pranešimu, gruodžio 22 d. Užsienio Reikalų Vice Ministeris, Klimas, parei- šė Lietuvos Vyriausybės nusi- statymą dėl Tautų Sąjungos pasiūlymo Lietuvių-Lenkų gin- tui likviduoti. Nupiešęs ginčo eigą ir Hymano projekto nei- gijamas puses, jis pareiškė kad Lietuvos Vyriausybė sura- do projektą patiekioje formoje neprimtinu. Steigiamasis Sei- mas vienbalsiai jam pritarė.

LENKŲ UŽPUOLIMAS ANT TRAUKINIO

Washington, gr. 29 d. — El- tos pranešimu, gruodžio 24 d. Lietuvos traukinis su Tautų Sa- jungos Kontrolės Komisijs nu- vyko už demarkacijos linijos. Lenkai užleido traukinį ir su- daužė vieną platformą. Žmonių nesužeista.

NAUJA DELEGACIJA GE- NEVON DEL VILNIAUS

Washington, gr. 29 d. — El- tos pranešimu, Tautų Sąjungos posėdinį Genevon sausio 10 d. numatoma Naruševičius, Milo- šas, Sidzikauskas, Soloveičikas ir Balutis kaip Lietuvos delega- cija Vilniaus ginče.

PRIVEŽE VILNIUN RINKIKŲ IS VISOS LENKIJOS

Washington, gr. 29 d. — El- tos pranešimu, Vilniuje Seimo rinkimuose nedalyvaujant Lie- tuviams, žydams ir Gudams, Lenkai privežė iš visos Lenki- jos rinkikų norėdami parodyti kad dauguma Vilniaus gyven- tojų balsavo.

Indija Apšaukta Res- publika

Lahore, Indija. — Daugelyje miestų atsibuvo riaušės kada žmonės norėjo išgelbėti areš- tuotus už užpuolimus ant val- dininkų Anglų.

Washington gauta žinia jog Indija tapo paskelbta respubli- ka ramiu būdu, visos Indijos kongrese, ir Mohatma Gandhi gavo visą diktatoriaus galę; jis išleido įsakymą jog mušiai ar kova panaudoti tik ten kur rei- kia apsiginti. Nutarta boiko- tuoti visus Anglijos dalykus ir atvežamas prekes.

Visos Indijos nacionalistų kongresas atsibuvo Ahmadab- bad mieste, dalyvavo 6,000 de- legatų.

Indija turi apie keturis šim- tus milijonų gyventojų.

Grėšia Karė tarp Suo- mijos ir Rusijos

Helsingfors. — Sovietų val- džios reikalavimas kad Suomija atšauktų visą savo paramą re- volucionieriams Karelijoj li- ko Suomijos valdžios išpildyta.

Kitos žinios iš Rygos skelbia jog Suomiai ir Rusai ruošiasi prie karės, diplomatinis intem- pimas didelis. Bet gi bolševikai ir Baltiko valstybėse esančios kitų šalių misijos sako jog ka- rės tarp jų nebus.

DAUGYBĖ TAKSŲ SUMAZINTA

Washington, D. C. — 1922 metai bus kiek lengvesni tak- sų mokėtojams. Numazinimas valstybinių taksų yra toks kad abelnai imant 105,000,000 šios šalies gyventojų nuo galvos iš- puls 7 dolariai mažiau.

Transportacijos taksai suma- zinama ant \$320,000,000 bėgyje šių metų. Imant dar 90,000,000 dol. kuriuos atpigins geležkeliai už prekių pervežimą, susidarys didelė suma. Pasažieriai, jei jų tiek pravažiuos šiais metais kai 1921 metais, irgi sutaupys 80 milijonų dol.

Tiesioginiai taksai numazina- ma ir nuo ineigų. Darbininkų ineigų taksai jau numazinama su šių metų mokėjimu. Žino- ma, tą jaus vedusieji, kurie tu- ri šeimynas ir uždirba daugiau \$2,000 ir mažiau \$5,000 ant me- tų. Pernai vedę neturėjo moki- ti taksų nuo \$2,000 jei su pa- čiomis gyveno, ir po \$200 dar leista ant kiekvieno jų palaiko- mo nepilnamčio ar negalincio sau užsidirbti. Šmet vedusių paliuosavimas nuo mokėjimo iki \$2,500, ir po \$400 nuo kiekvie- nos jų užlaikomos upatos. Tak- sai gi mokasi po \$4 nuo šimto. Nevedusių taksai pasilieka tie patys, reikės mokėti už visas ineigas perviršijancias \$1,000.

Revolucionierė Spirido- nova Kankinama

Maskva. — Marija Spirido- va, revolucionierių vadovė iš seniau, susipykusi su bolševi- kais, dabar laikoma esanti su Vokietija, pavojingai serga inkvizitorijų Čekos ligonbutyje pasekmė savo nevalgyimo strei- ko. Spiridonova yra žymi Ru- sų kaimiečių vadovė. Caro lai- kais buvo ištremta Siberijon už metimą bombos vienam virši- ninkui, bet revolucionijos laiku sugrįžo ir buvo veikli pagalbė- toja suvedimui kaimiečių su miestų darbininkais įvykinimui bolševizmo.

Bolševikų susitarimas su Vokietiais karę pertraukti jai išrodė perdideliu apsupkinimu ir ji tą sutartį penktame kong- rese pasmerkė sakydama jog ji atėmė kaimiečiams duoną ir pa- dangalą. Ji taipgi pasmerkė Lenino planus kuriais jis kėlė biednus kaimiečius prieš pasi- turinčius. Po to jos garsaus pasmerkimo sutarties, social re- volucionierių sukilimuose nu- žudyta Vokietijos ambasadorius Mierbach ir daryta pasikesini- my ant bolševikų valdininkų.

Spiridonova dingo tuoj po jos karštos kalbos penktame sovietų kongrese. Tas buvo anksti lie- pos mėn. 1918 m. Bolševikai tuoj paleido žinias jog ji buvo protiškai sumišus ir patalpinta į sanatoriją. Ji tulą laiką bu- tovi visus Anglijos dalykus ir atvežamas prekes.

Presidentas Wilson visais 8 metais turėjo tris valstybės se- kretorius. Pirmutinis, Bryan, išbuvo apie keturis metus ir su- sikivirėjo dėl Vokietijos santi- kių. Apie Hughes rezignaciją kalbama metų nepraslinkus.

Bolševikų Inkvizicija Varžoma

Maskva. — Devintasis visos Rusijos sovietų kongresas nu- balsavo suvaržyti komunistų in- kvizicijos ir žudymo organiza- cijos veikimą. Visos Rusų par- tijos to labai laukė ir mano jog įvedimas sovietų teismo siste- mos pagelbės Rusijai gauti ki- tų šalių pripažinimą. Toji slap- ta bolševikų inkvizicija Čeka įsi- kurė 1918 m., vien tik Maskvoj užima 170 budinkų savo reika- lams. Visa Rusija tu fanatiškų "laisvės" vykintojų bijojo.

Washington mirė Senatorius Penrose iš Pennsylvanijos.

IS WASHINGTONO KONFERENCIJOS

Washington. — Konferencijos planai apmažinimui submažni- ni ir mažesnių laių suardyta. Su- manyta dešimties metų pertrau- ka laių statymo ir jurinė šven- tės sutinka beveik galą. Francu- zija su neperšekamu užsi- spyrimu stovi kietai už subma- rinų ir mažesnių laių daugini- mą, kas priverstų ir kitas val- stybės didinti savo laivus vietoj mažinimo. Niekio kito Francu- zai neišrodo kaip tik jog tai rei- tikia grynai 'apsisaugojimui'. Kilo ginčai tarp Francuzų ir Anglijos atstovų. Angliai išro- dinėjo jog Francuzų tokis nusi- statymas yra grąsinimu pavojū- mi Anglijai.

Balfour, Anglijos atstovas, reikalauja visiškai panaikinti submarinų kaip karės įnagi prieš komerciją.

Francuzų užsispyrimas ilgą laiką laikė konferenciją supara- lizavęs. Jų užsispyrimas piro- do jog Europai dar nelemta ei- ti taikos keliu.

Anglijos delegatai sako jeigu bus budavojama submarinai ir jie vartojama, Anglija ruoš lai- vyną prieš submarinus, tai yra tam tikras laivines stotis jūr- se orlaiviams kur jie galės len- gvai kovoti su jais.

Francuzai tik pasidavę pri- silaikyti tarptautinių teisių su- marinų naudojime, kas apima draudimą karės laiku bombar- duoti prekybinius laivus.

Konferencija nemato budo ar galima bus apmažinti orlaivių naudojimą karėje. Norima tų klausimą svarstyti kitame susi- rinkime kame dalyvavo daugiau valstybių.

Kitas dalykas, sunku padaryti skirtumą tarp karinių orlaivių ir taikos laiku naudojamų orlai- vių. Visi gali būti panaudoti karėje, kaip arkliai kada daro- ma suėmimas.

Japonija pasirengs ištraukti kariuomenę iš Siberijos kaip tik bus gauta Tolimųjų Rytų Res- publikos Siberijoje tam tikros garantijos. Japonija sako vi- sada norėjo pasitraukti iš Sibe- rijos kad tik tenai būtų įvesta tinkama tvarka ir kad jos pi- liečiai būtų apsaugoti.

Yap salą, už kurią Suv. Val- stijos ir Japonija varžėsi, galu- tinai naudos 6 valstybės turin- čios interesus Pacifike. Visoms bus leista turėti savo kabelių- telegrafų linijas per tą salą. Ji tik liekasi po Japonų mandatų.

Pasklido gandai jog tarp Pre- zidento Hardingo ir Valstybės Sekretoriaus Hughes kiti nesu- sipratimai konferencijos pasek- mėje ir kad Hughes gali rezig- nuoti. Harding skelbia jog tas gandas perpaikas net minėti.

Presidentas Wilson visais 8 metais turėjo tris valstybės se- kretorius. Pirmutinis, Bryan, išbuvo apie keturis metus ir su- sikivirėjo dėl Vokietijos santi- kių. Apie Hughes rezignaciją kalbama metų nepraslinkus.

Bolševikų Inkvizicija Varžoma

Maskva. — Devintasis visos Rusijos sovietų kongresas nu- balsavo suvaržyti komunistų in- kvizicijos ir žudymo organiza- cijos veikimą. Visos Rusų par- tijos to labai laukė ir mano jog įvedimas sovietų teismo siste- mos pagelbės Rusijai gauti ki- tų šalių pripažinimą. Toji slap- ta bolševikų inkvizicija Čeka įsi- kurė 1918 m., vien tik Maskvoj užima 170 budinkų savo reika- lams. Visa Rusija tu fanatiškų "laisvės" vykintojų bijojo.

Washington mirė Senatorius Penrose iš Pennsylvanijos.

DAUGELIS MANO JOG 1922 METAIS BUS DARBŲ IR UŽEIS GEROVĖ

Kam Rusija Skolinga — Atsisaukit

Lietuvos piliečiai, o taipgi vi- sokios privatinės įstaigos ir bendrovės, norėdami paduoti, ei- vant taikos sutarcia Lietuvos su Rusija, savo reikalavimus Rusijos Vyriausybei dėl viso- kijos rusies indėlių ir sumų su- dėtų Rusijos Valstybės banke ir jo skyriuose, taupomiosiose kasose ir privatinėse įstaigose, o taipgi del sumų perduotų kai- po depozitai, ir tt., i teismo ir kitas buvusios Rusų Imperijos įstaigas, privalo kreiptis su sa- vo pareiškimais į Lietuvos At- stovybę (1925 F Street, N. W., Washington, D. C.).

Pareiškimai turi būti apmo- kėti 5 lol. žyminio mokesnio. Prie pareiškimų reikia pridėti: Notaro patikrintą paso nuora- šą, arba kitą liudymą apie Lie- tuvos pilietybę; įrodančius sa- vininko teises dokumentus, kny- ges, kredito įstaigų kvitas ir kitus panašius dokumentus — galima notaro patikrintus jų nuorašus.

Asmenį jį įstaigos iki šiam skelbimui padavę pareiškimus į kitas įstaigas, pav. Finansų Mi- nisteriją, del įvairios rusies turto pretenzijų, privalo kreip- tis i Atstovybę su nauju parei- škimu. Tokiam pareiškime pri- valo būti nurodyta tie bendri karės nuostoliai, bet tik preten- zijos i Rusų Vyriausybę einant šio skelbimo kalbamu klausimu, ir kartu nurodyti kokias įstai- gas ir kuomet buvo įteikta rei- kalingi dokumentai.

Kas buvo iki šiolei atsiumęs Atstovybėn knygeles savo sudė- tų pinigų Rusijos valstybės ban- ke, jo skyriuose, Taupomiosiose Kasose ir privatinėse kredito į- staigose, o taip pat sumų perduo- tų Rusų Valdžiai kaipio depozit- ai, užstatai ir tt., pakvitavimus arba tų knygelių bei pakvitavi- mų turėjo paliudymą, dabar pri- valo prisijusti papildomųjų ži- nių sulgy augščiaū nurodytų rei- kalavimų.

LIETUVOS ATSTOVYBĖ AMERIKOJE.

Washington,

Airijos Klausimas ant Svarstyklų

Londonas. — Belaukiant Ai- rių parlamento susirinkimo ir tarimo apie priėmimą ar atme- timą su Anglija pasirašytų iš- lygų liuosos valstybės po An- glijos globa, Anglijos Premjeras išleido pranešimą jog valdžia daėjo toliausia kiek galima Ai- riams užsileisdama ir todėl šis jos žygis yra paskutinis ir to- liau su Airiais i derybas nesi- leis.

Dublinas. — Daugelyje vietų gyventojai paduoda balsus už- girti padarytą su Anglija sutar- tį ir lai buna ramu.

Sausio 3 d. susirinko Airijos respublikos parlamentas apta- rimui taikos su Anglija. Tiki- ma jog padarytos išlygos bus priimtos visai maža diduma, ne- daug kas pritaria, nors kiti ne- mato išėjimo.

Praeis keletas dienų iki galu- tino nuosprendžio bus pasiekta.

Už įleidimą giminų. Atsto- vų bute Washington rengiami- si darban pertvarkymui įstaty- mo kad i Suv. Valstijas būtų įleista visi tiesioginiai čia esan- čių šeimynų nariai: vaikų tė- vai, tėvų vaikai, broliai, seseris.

Rygoje buvo suareštuota ke- li iš Rusijos grynų Suv. Valsti- jų tremtiniai, tarp jų anarchis- tės Emma Goldman, Aleksandras Berkman ir kiti. Palesti išva- žiavo i Stokholmą ir atvyks i Suv. Valstijas.

EKONOMINĖ padėtis Sovie- tytose Valstijose taip pa- tenkinančiai progresuoja pama- tiniuose atžvilgiuose jog nelie- ka abejonės kad komercija at- gis iki lyginamai normalio sto- vumo i 1922 metais, gal buti iki kovo mėnesio. Dabartinės žymės kurios turi daug pana- šumo i tam priešingą, ištiesų yra galutiniai apsisprendimai jog persitvarkymas ir nenusistaty- mas prieina savo galo. Pama- tinės reikmenys buvo sutrauki- mu kreditų ir likvidacija lėšų ir kainų, ir dabartiniu laiku nu- matomas apsilpimas yra simp- tomiai pagerėjimo finansinių ir komercialų santikių.

Labiausia nenusistatęs ir ne- užbaigtas dalykas yra sutvarki- mas mažyn einančių kainų ku- rios paliečia budavojimo indus- trijas imant nuo dirbtuvės iki užbaigto budinko ar šiaip buda- vonės. Yra žymės jog kainos ir lėšos nuolatos puola šiaip vi- sokiose išdirbinių srityse ir pa- daryta kiek pirmynžangos prie numazinimo lėšų budavojimo pramonėje.

Svarbiausia yra kad kainų ir lėšų mažinimas apsieiktų bu- davojimo industrijose, kadangi tai yra pamatinis dalykas galu- tinam apsprendimui pirkimo gat- is visoje šalyje. Vienas aiš- kus nesupratimas yra tai tas jog tik žmonių pirkimo galė va- ro ir sudaro gerovę. Bet kaipio faktas, žmonių pirkimo galė nėra priežastis, bet pasekmė ir kartu nurodyti kokias įstai- gas ir kuomet buvo įteikta rei- kalingi dokumentai.

Kas buvo iki šiolei atsiumęs Atstovybėn knygeles savo sudė- tų pinigų Rusijos valstybės ban- ke, jo skyriuose, Taupomiosiose Kasose ir privatinėse kredito į- staigose, o taip pat sumų perduo- tų Rusų Valdžiai kaipio depozit- ai, užstatai ir tt., pakvitavimus arba tų knygelių bei pakvitavi- mų turėjo paliudymą, dabar pri- valo prisijusti papildomųjų ži- nių sulgy augščiaū nurodytų rei- kalavimų.

1922 metai bus metai didelės gerovės. Aštrus įsitemimas per sausį ir vasarį nulems galą baisiai ekonominei reakcijai, ir tai bus ne blogumo žymė bet gerumo, kadangi ji įves pertvar- kymą ir atsivagimą kas buvo užvilkinėjama.

Daugybė įvairių biznių įstai- gų sutvarkė ir panaikino savo obligacijas ir perorganizavo sa- vo reikalus. Indėliai yra žemi. Pinigų yra daug ir jie įjieskos šaltinių investinimui tuoj kaip tik galutini ekonominiai daly- kai taps patraukianti. Pama- tinės aplinkybės užtikrina pil- ną viltį jog metas bus ypating- gai geras.

Vienas didelis dalykas kurin Amerikos bizniai ir Amerikos žmonės turi kriepti domės. Jis yra tai kad didžiausias produk- tivismas Amerikos komercijoje perviršija Amerikos reikalavi- mus. Finansinis atsispeikėjimas Europoj yra žyme didesnių pro- gų Amerikos gerovei. Nauji rubežiai Amerikos komercijalės teritorijos yra tik pasaulio kra- stuose.

Sitokių išvedžiojimų daro di- duma Amerikos ekonominių ir prekybinių reikalų žinovų.

Debs sugrįžo. Terre Haute, Ind. — Gruodžio 29 d. sugrįžo i savo namus paliuosuotas iš valstybės kalėjimo socialistų vadas Debs. Sutiko jį minia jo idejos draugu.

Nors Debs paliuosuotas iš ka- lėjimo bet jo bausmė nesiskai- to nuimta; paleistas iš pagallos jo senatvės.

"DIRVA" ATPIGINTA (žtur. p. 2-ą)

Iš Lietuvos Gyvenimo

WORCESTER, MASS.

Koncertas ir prakalbos. Gr. 25 d., A. O. H. salė, atsibuvo koncertas su prakalbotomis. Koncerto pragrama išpildė "Aušrelės" Choras, o prakalbą režė neseniai sugrįžęs iš Lietuvos Aušrelės B-vės prezidentas Kazlauskas. Šį koncertą ir prakalbą surengė Lietuvos Šeptynių draugija su tikslu parinkti Kalėdinę auką Lietuvos Raud. Kryžiui. Taigi vakaras buvo labai tikslingas, ir buvo tikėtasi surinkti daug auką, bet, ant nelaimės, iki žmonės sulaukė vakaro jų kišenai jau buvo tušti, nes anksti rytė bažnyčioje Kun. Jankaitis, su maišu ir trijų vyrų pagalba, visus dolarius iš žmonių kišenių į savo maišą sukvietė. Na o dar buvo tokių kurie likusius ant "mūšainės" pralaidos, tokiu būdu L. R. Kryžiui sumesti tegalėjo \$33.77. Bet dar gerai kad "Aušrelės" Choras gražiai buvusius palinksmينو, tai nors dar tiek buvo galima auką gauti.

Pil. Kazlauskas savo kalba užėmė visą valandą laiko išaiškinimui Lietuvai pateiktą Hymanso projekto. Gal tiek nebutų trukę jei jis būtų atmintinai viską žinojęs, nes yra lengva pasakoti kada žmogus turi gerą "pomietę", na o Kazlauskui, kaipio biznio žmogui, negi politika rūpi, todėl jis Hymanso projektą skaitydamas iš laikraščio "Trimitas" darė žmonėms paaiškinimus. Štai ką mums Kazlauskas praneša. Jis savo kalboje pažymėjo kad tą projektą paruošė Lietuvos kunigai, ir Amerikos Lietuviai katalikai yra prisidėję prie to slapto būdu; tas viskas buvo daroma su žinia Želigowskio, Pilsudskio ir kitų Lietuvos dvarininkų. Vėliau iš tos kompanijos buvo suareštuoti tuli trys kunigai kaipio Lenkijos šnipai, bet Kauno Lenkams pareikalavus Vyskupo Karevičius juos paluosavo. Toliau Kazlauskas sako: Laikė masinių susirinkimų Kaune ir visoje šalyje kareiviai ir karininkai į tuos susirinkimus neleidžiami, nuo jų yra slepiama viškas, nes prisibijoma kad armija nesukiltų prieš klerikų valdžią. Žmonių nusistatytą nepriimti Hymanso projekto, bet ministeriai nesibaido jo.

Pil. Kazlauskas labai kritiko Lietuvos valdžią už jos neveiklumą bei nekurių valdininkų simpatijų Lenkam. Iš padarytų Kazlauskos pranešimų pasirodo kad Lietuvoj veikia kunigų ir dvarponių slapta politika, tai viena. Antra, Lietuvoje bile dieną gali kilti teroras-revolucija.

Su nekuriais kalbėtojo pranešimais sutinku, bet podraug

turiu pasakyti kad pil. Kazlauskas kalboj gali būti ir nonsensas. Štai kodėl: Kazlauskas nei vieno šitų skandalinių pareiškimų niekuomet nepamatuoja, nepripažįda jokio dokumento bei detalių pamato. Kada ypatiskai jis buvo užklaustas kuom jis gali pripažinti kad tie kunigai buvo areštuoti, atsakymą gavome: Jis taip girdėjo žmones šnekančius Kaune. Kad jis pasakytų vardus tų kunigų šalies laisvės išdavikų, — atsakė jis nežino. Iš to matyti negalima pasitikėti jo visai kalbai kurią jis pasakė šiame vakare.

Reportieris.

Artistės Babickaitės vakaras. Gruodžio 29 d. Lietuvos salėje atsibuvo perstatymas trijų viešųjų spektaklių dalykėlių, "Peteliškės", "Garsai Kalėjimo" ir "Alkanas Jonukas". Visus tris sulošė p-lė Unė Babickaitė su pagalba So. Bostoniečių ir Worcesteriečių lošė K. J. Paulauskas, V. Jankauskas; iš Worcesteriečių p-lė Juzė Rautkytė, B. Mingilas ir F. Skliutas.

Lošimas, galima sakyti, išėmus mažus trukumus, pavyko neblogai. Trukumai tai buvo tie kad lošėjai nebuvo pritaikinti rolių kurios reikalauja atatinamų aktorių gestikoj, ypatin-gai romansinėse rolėse; vien tik p-lė Babickaitė, Rautkytė, ir Jankauskas tiko. Žinoma čia nėra kaltė tų lošėjų kad neata-tiko romansų rolėse, jie gali būti geri dramataistai ir tragikai, kur nereikia meilavimų; bet čia gal būtų klaida režisierio kuris parinko tuos aktorius ir jais pasitikėjo, arba nepermatė kad nėra tinkami.

Publikai geriausia patiko veikalelis "Alkanas Jonukas", nes jame buvo tikrai skanaus juoko. Tiesa, šį veikalelį sulošė tik dvi ypatos: p-lė Babickaitė ir V. Jankauskas.

Žmonių buvo apie 300, įžanga nepigi, tat galima tikėtis jog už darbą apsimokės. Apart lošimo, p-lė Babickaitė sudainavo keletą dainelių, jai pianu akomponavo p-lė Abračinskaitė. Turiu pastebėti, p-lė Babickaitė ne vien tik lošti gali, bet turi gana gražų ir išlavintą balsą.

P-lė Babickaitė iš Worcesterio iškeliavo į Montello, Mass. Su teatralis apvažiavus Naują. Angliją, žada vykkti Lietuvon. Geriausių pasisekimų Worcesteriečiai linki jai teatralėj karjeroj.

Reportieris.

PHILADELPHIA, PA.

Gruodžio 18 d. čia buvo sušaukta Lietuvos Atstatymo B-vės šerinkų susirinkimas su tikslu išrinkti ir pasiųsti delegatą į busimą suvažiavimą sausio 16 dieną New Yorke. Susirinkimą atidarius, pirmininkas J. Kazlauskas paprašė pirmiau buvusių suvažiavimuose delegatų išduoti raportus. K. Mačys aiškino kodėl neįvyko sausio 11 d. 1921 m. suvažiavimas; sakė: Bendrovės direktoriai tikrai norėjo išbandyti suvažiavimų upą. Kada B-vės valdyba pamatė kad susirinkę delegatai nusistatė prieš ją, paskelbė jog seimas neįvyksta, nėra kvorumo.

Sekė raportas iš antro suvažiavimo, vasario 21 dienos. Visų trijų delegatų raportai išrodinėjo jog suvažiavimas įvyko, bet atrado jie kad visagaliai direktoriai prisilaikydami įstatymo "bytu senu" visus anttrojo suvažiavimo nutarimus apvertė augstyn kojom ir pasielgė kaip jiems patiko. Šis faktas gana aiškiai parodo direktorių masineriją kuri sufabrikavo aktyvius laiškus ir išsiuntinėjo šerinkams visokius gąsdinančius laiškus, buk naujai išrinkti direktoriai nėra ištikimi ir neatstovaus šerinkų turto; seimas neįvykęs, nes nebuvo kvorumo; direktorių balsus panaudojo be jų leidimo. — Bet tas esą toli nuo teisybės. Buvęs delegatas K. Mačys išdėstė antrojo suvažiavimo bėgį smulkmeniškai. Nurodė jogei kaip tik prasidėjo posėdis tuojau buvo pakelta klausimas: Ar bus kvorumas? Adv. Bagočius pirmutinis ėmęs balsą užproponavo kad galima suvažiavimą pilnoje formoje įvykinti, nes jei netenka balsų del sudarymo kvorumo dabar tai yra balsų nuo pereinio suvažiavimo kurie vertės nenustato. Ant šitos jo propozicijos sutiko kaip suvažiavimas taip ir direktoriatas, todėl kvorumą direktoriai sudarė. K. Mačys pridūrė kad proksės prisijusios direktoriams nesantiems suvažiavime nebutų vartojamos balsavime, o tik tai sudarymui kvorumo, bet direktoriai, po apsvastyso, paskelbė kad jos nebus vartojama.

Cia ir kilo klausimas: Kodėl direktoriai per laiškus skelbė jog suvažiavimas yra nelegalus, ir tai kad direktorių balsai panaudota, bet nenurodo kas panaudojo ir kokiems tikslams. Tas parodo kaip nekurie direktoriai elgiasi pagal savo noro su Bendrovės dalininkais. Jie neva vartojo obalsį kad brangūs žmonių centai, sunkiai uždirbti, o kartu verčia juos aikvoti, nepaisydami kad reikia delegatus siųsti kelis sykius ir išleisti jų kelionėms.

Mūsų čionovnikai gerai žino kad šerinkai yra tai suklaidin-

Reportieris.

tos avelės Amerikos tyruose; iškrikusiems šerinkams gana sunku suaukti bent kolonijoj susirinkimą be ko negalima pasiųsti suvažiavimąn delegato. Supranta ir tą kad greičiau šerinkams nusibos šaukti susirinkimus ir siųsti suvažiavimąn delegatus negu jiems ardyt suvažiavimus.

Bet, gerbiami Lietuvos Atstatymo Bendrovės dalininkai, taip ilgai negali būti. Musų, kaipio šerinkų, pareiga yra stropiai žiūrėti šią staigą nepaisant ar mes turime naudą iš savo indėjų pinigų ar ne. Stengkimės kad pilnai įvyktų ateinantis suvažiavimas. Kurie gavot prokses tinkamai jas išpildyti, o kurie negavot rašykite į Centrą kad prisijusit. Delegatais rinkit žmones ištikimus ir suprantančius didelių bendrovių reikalus, o ne tik tokius kurie turi daug gerų norų, bet biznio nenusimano. Siųskite savo prokses Bendrovės centran ne ant direktorių vardo bet savo įgaliotinio vardą užrašę ant viršutinės eilutės, savo parašą apacioje padėję ir pripilę 10c vertės dokumentarį stampą. Direktoriais pavesdami balsus ir visą galę į jų rankas pavedat.

Visi Liet. Atstatymo Bendrovės šerinkai, pasirupinkit savo reikalus. Musų apsilieidimas mums blogo neša. Nemaunykite kad musų Bendrovę jau dingus, nenuleiskit rankas, tik pasirupinkit ją pastatyti ant gero kelio ir bus musų laimėta, o musų pinigai vistiek turės nešiti mums naudos.

Šių metų suvažiavimui Philadelphia delegatu yra išrinkti K. Mačys. Norėdami jam pavesiti savo balsus padėkit viršutinę eilutę ir jį įrašykite.

Spaudos Komisija: Adolfas Bareikis, K. Mačys, Juozas Kaulinskas.

Paryžiūn atvyko 146 m. amžiaus senis, skaitomas seniausiu žmogum ant žemės; jis šiose dienose išsileido kelionėn aplink žemę norėdamas viską pamatyti "iki dar nepersenas keliauti". Jis yra Turkas, iš Konstantinopolio. Dirbo iki 140 metų savo amžiaus. Jis turi popierius rodančius jo gimimą 1775 m. Amerikoje yra Indijonas 137 m. amžiaus.

Derliaus vertė. 1921 metų svarbiausių laukų derlius siekia \$5,675,877,000. 1920 m. buvo \$9,075,388,000.

1921 metais tų produktų užauginimui apimta 348,336,000 akru, o 1920 m. 349,067,000 ak.

Cia apimama produktai nuo javų ir bulvių iki medžių vaisių.

NAUJU METU DOVANA ŽEMAIČIAMS

Broliai Lietuviai ir žemaičiai Amerikoje.

Žemaičiai stato Telsiuose Teatrą, Liaudies Namus, Biblioteką bei skaityklą. Tūkstančiai Jūsų yra tolimoje Amerikoje, daugelis Jūsų grįžta ar žada grįžti Liusojojo Tėvynėn — ir ten, savo gimtinėje, atrastie gražią apšviesto įstaigą kur Jūsų vardai, kaipio tos įstaigos kurėjų, bus aukso raidėmis pavyzdžiu užrašyti.

Taigi aukuokite, Lietuviai bei žemaičiai, sušelpkite savo motinėle-Tėvynę ir duokite Jos apšviesto reikalams.

Siųskite savo aukas ar per mūsų įgaliotinius Amerikoje, ar tiesiog registruotame laiške: Telsiai, žemaičių Teatro Fondo Komiteto Pirmininkui Dr. J. Mikulskui.

Aukavę 5 dolarius jau busite įrašyti "Amžinojion Teatre Steigėjų Knygon"; aukavę 25 dol. rasite savo pavardes Teatro Rūmuose Garbės vietoje įrašytus; aukuojančius gi 50 dol. ar viršiau prašome siųsti mums savo paveikslą su parašu, nes jis bus visiems amžiams Teatre iškabinamas.

Visi aukuotojai gaus iš musų kvitus ir diplomus, net su dramų rašytojo gerb. Vyduno parašu.

Kas greit duoda — dvigubai duoda.

Su pagarba ŽEMAIČIŲ TEATRO KOMITETO VALDYBA.

P. S. Musų įgaliotinio prašome prisijusiti pinigų ir apskaitas kad galėtume paskelbti spaudoje tuojau po Naujų Metų.

Foreign Language Informacijų Biuras su Lietuvų Skyriumi Naujojo Vietoj

Lietuvių Biuras prie Foreign Language Information Service, pirmiau buvęs po adresu 15 W. 37th St., New York City, persikraustė į kitą vietą: 119 West 41 Street, New York City.

Duodame patarimus ir patarnavimus veltui visiems ateiviams kurie prie jo, ypatiskai ar laiškais, ir kuriems pagalba reikalinga.

Siunčiat laiškus, rašykite Lietuviskai.

Rašant Lietuvį Biurui, nereikia prisijusiti nei pinigų nei krasos ženklelių. Adresuokite taip:

Foreign Language Information Service, Lithuanian Section, 119 West 41 Street, New York City.

SPRAGILO KAMPELIS

"DRAUGAS" MARTYNAS PROVOKATORIŠKAI ĮŽEISTAS

— Drauge, tu mane įžeidei, pas savo tetą per Kalėdas pasakydamas kad aš nežinau kas yra laisvė ir vergija. Tai yra didžiausia provokacija ir tu turi tą atšaukt.

— Na ką tu čia, Martynai, dabar apsisapnavai?

— Ne apsisapnavau, ale aš jaučiuosi įžeistas ir mano rudonas kraujas prieš tave užvirė.

— Gal tai dar nuo tos tetos naminės tavo kraujas verda. Džiaugkis kad smegenys neiškepė, jau šiandien butum buvęs beprotinamj ar visai galą gavęs, kaip ir daugeliui atsitiko begirtuokliaujant.

— Tu šitaip, drauge, ant manęs nekalbėk, gana jau provokacijų pridirbai. Pas tą seną fanatikę bobą tu ant manęs pasakei taip lyg aš bučiau paskutinis mulkis.

— Atleisk, Martynai, jei kitaip buvo: tu net pats tokiu pasirodei.

— A, tai tu ir vėl mane mulkium laikai?

— Jei butum protingesnis šitaip nekalbėtum. Ir jei tavvyje dabar ne ta tetos naminė kraują kaitina, tai ko tu pirmu išėjo nesakėt ko leli buvai negėres ir kada aš ant tavęs taip pasakiau?

— Drauge, aš gal bučiau neužsiminęs apie tai, ale kada aną vakarą kalbėjaisi su vienu musų kuopelės draugu, tai užsiminis kaip tu ant manęs pasakei jis sakė: Tai yra didžiausia to buržujo provokacija ant tavęs, ba tu nesi kvailas ir skaitai visokius darbininkiškus laikraščius ir žinai kad kapitalistai ir buržuai darbininkus pavergė. Matai, ar ne mano teisybė kad tu provokacijas prieš mane varinėji?

— Kaip aš dabar suseku, tu, Martynai, ne savo protu gyveni. Kad tau kas ir reikia nukirsti, o kitas nepasakytų tai nežinotum kad tau papildė "provokaciją". Man juokas kad ir tu kaip visi kiti įsikandai tą žodį "provokacija" — mat kaip vaikas, bile kas tik naujesnio.

— Tu ir vėl mane įžeidi.

— Na kame gi dalykas ir kur tas tavo "įžeidimo" jausmas randasi kad taip tankiai užgauna? — Tu, drauge, sakai, kad aš ne savo protu gyvenu? Ar tu gali prirodyti šitą savo provokaciją?

— Visas Kalėdas su manim sykiu budamas turėjai progos reikalaut "atšaukt" "provokaciją" apie mano pasakymą kad tu nežinai kas yra laisvė ar vergija, o tada pamatęs bonką svai-galų užmiršai apie savo idejas ar teorijas, ir tik dabar tau kitas pasakė kad aš tave neva įžeidžiau, ir tai dar girdint mano tetai ir jos vyrui, užtat dabar užvirė tavo raudonas kraujas.

— Kožnas susipratęs darbininkas nuo tavo tokio pasakymo išsėis.

— Nebūtų blogo kad įžeistų koks susipratęs žmogus, bet tu pats prisipažinai kad ne savo protu gyveni, o tik ką kiti pasako ar parašo. Prisiskaitęs kokių ten nie-

ku senuoji apie visokias vergijas kraujo siurbimus, išnaudojimus ir kitokius galus.

— Matai, drauge, kai tu su buržuais kvien eini tau nėra nei išnaudojimų, ir jie tave nesikriaudži.

— Martynai, tu ir aš lygius turime santykius su vadinamais išnaudotojais, bet sakai jie tau kailį nuo pečių neria ir kraują geria; o aš tuo tarpu nejauciu.

— Ba tu esi aklas, nesapratęs ir mulkis.

— Jeigu ir tu, Martynai, savu protu gyventum, gal neturėtum užvertęs galvos tokiomis mintimis kad tave kas gyvą kryžiavoja, ir gal nesapnuotum kad esi vergi-joj. Kožnas žmogus, ant kiek tik jis gali, yra išnaudotojas, nes žmonės netoli dar nuo gyvulių eję. Paršas lenda į bulvės, žasis į avizas, katė į puotynę, ir anot tavo teorijos išėtu kad ir jie yra buržuai ir kapitalistai ir išnaudoja tuos kurie pasodino bulvių, avizų, ar primelžė pieno.

— Tai gal tu mislini kad aš esu toks durnas kai paršas ir negaliu tavęs sukrikuot?

— Pamislyt negalėčiau jei pats tokiu neperisistatytum. — Aš, drauge, žinau, kad paršas lenda į bulvės, ba jos jam gardžios, ir mažiau reikia vargt, ant vietos prisiknisa ir priėda visai dienai.

— Bet paršas tik į tokias bulves įlenda kurios gerai neužvertos arba kur piemuo neužžiuri.

— Aš tą, drauge, ir be tavo pamokslų žinau.

— Na, taigi, lai darbininkai buna bulvės, protas tvora, o paršas — kapitalistas. Jeigu tik žmogus turės užtektinai proto, su protu gamtinis, stengsis mokintis ir žinoti, o ne paimti bonką raugalo užmirš visus idejas, tada kiauulė iš jo naudotis negalės. Šiandien pasilavinę, apsišvietę darbininkai, turėdami amatus ar kiti dar geresnes aplinkybes neverkia.

— Drauge, visi negali but mokytais, ba kas tada sunkius darbus dirbs?

— Daug būtų lengviau jei žmonės stengtųsi mokintis, tada ir sunkus darbas nebūtų toks sunkus, ir kaipio susipratę darbininkai iškovotų sau visokias geras aplinkybes. Tada nei išnaudotojai nesijausių galį tiek naudotis ir skaitytų su darbininku kaipio sau lygiu.

— Ale, drauge, kad kapitalistai nenori kad darbininkai būtų mokyti.

— Tu gerai atsimeni kad kiauulė botago labai nenori, bet kiauules ganėdama visada botagus nešiojomės. Ir čia tas pats: apšvieta būtų darbininko botagas prieš išnaudotojus. Tada nebūtų tokių kurie eitų dirbt kada vieni streikuoja, kiti neitų streikerių šaudyt kada kas liepia. Iš pat jaunystės tingėdami mokyti, jaunikai čiai atsiduoda girtuokliavimui, paskui vieni be proto patekę kariumenėn kitus eina šaudyt, kiti eina užimt streikerių vietas, o kapitalistai visai darbininkų neklausio, nes žino kad rasis užtektinai tamsių jų vietas užimt.

Neužmirškite saviškių Lietuvoje: Užrašykite jiems "Dirvą"

LAIVAKORTĖS ATPIGO
1 Hamburga \$103.50
1 Liepoją \$110.00
1 Piliava-Karaliaučiu \$106.50
War Tax \$5.00.
Pinigų Siuntimas Kalėdoms žemiausiu kursu. Pinigus gauna Lietuvoje iš arčiausio pašto laike 25-30 dienų.

P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave.
Brooklyn, New York

NAUJI METAI :: :: :: SENI LAIKAI!

ATPIGO

SU PRADŽIA 1922 METŲ "DIRVOS" PRENUMERATOS KAINA NUMAŽINAMA TAIP

Suv. Valstijose metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Kanadoje	\$2.50
Pusei metų	\$1.25
Lietuvoje ir kitur	\$3.00
Pusei metų	\$1.50

(Jokių Knygų Dovanų su nauja Kaina Nesiduos)

"DIRVA" DABAR YRA PIGIAUSIAS IŠ DIZIŲŲ (8 PUSLAPIŲ) LAIKRAŠČIŲ !!!

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui — siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" Katalogų.

"DIRVA"

7907 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Linksmesnė Šypsa!

COLGATE'S
RIBBON DENTAL CREAM

DELICIOUS
ANTISEPTIC
ECONOMICAL

CANNOT
ROLL OFF
THE BRUSH

Nuo Redakcijos

KARIŲ "HUMANIZAVIMAS"

TARP daugelio įvairių keistų — ir net paikų — dalykų žmonės kurie turi užtektinai proto suprasti su-
mano ir tokius kaip "humanizavimas" arba padarymas karių žmoniškumą.

Karė yra dviejų pusių išstojimas laimėti sau pergalę; gudrumas vadų, gerumas inagijų ir didumas kariumenių sprendžia laimėjimą.

Žmonija tapo žmoniškesnė kada paliovė kaimynas užpulti kaimyną, nužudyti jį su visa jo šeima ir pasiimti sau jo turtą. Suprantama kad užpuolimas negalėjo būti "žmoniškas": reikėjo uždegti jo namus ar pastogę, begančius iš gaisro šaudė ir žudė. Kitaip negalėsi jei neatimsi žmogui gyvasties, jei nepraliesi jo kraujus.

Kodel šiandien civilizuoti žmonės, protingi, mokslus eję diplomatai kalba apie "humanizavimą" karių jeigu apie kares kalba?

Juk vistiek reikės išstatyti milijonus jaunų vyrų išžudyti ir žudyti mišrių karių; reikės jiems tokių inagijų kurie pasekmingai priešais teriotų, o ne vaikymuisi jo po laukus iki jis nuils, perplūstų, tada gryžti sau iš kur atėjai pareikšdamas joguei "pergalę mūsų".

Senovės nors nebuvo nei orlaivai, nei submarinai, nei tankų, nei baidisčių laivų, nei didžiųjų kanolių, kares vis buvo nežmoniškos, žiaurios ir kruvinos.

Kolei karės bus ir kolei jos reikės žudymą vieni kitų begėdystę yra net kalbėti apie "humanizavimą" jų, nes žmonių vieni kitų žudymas negali būti vadinama "žmonišku".

"Humanizavimas" tik tada būtų tikras savo reikšmėje jeigu kariautų tik tie kurie karę apšaukia: karalius išstotų prieš karių ir kautųsi iki kuris nugalės katrą; arba ministerių kabinetas prieš kitos valstybės kabineta; arba, sakysime, S. Valstijų Senatas ir Kongresas, kurie nubalsuoja karę, lai išieitų prieš Anglijos Lordų senatą ir atstovus.

Jie mato geriausią karės "reikalą", jie aptaria karės pasekumą, jie galetų nuspręst savo spēka ir krauju ir pergale. Tegul nekalti piliečiai ramumoj gyventų ir nebūtų varginami nei karės laukuose, nei paskui amžinai aprausti takų naštomis.

Laikas "žmoniškai" žmonijai mąstyti jog karių visai nereikia, o ne tokiomis niekais galvas laužyti.

Permaina "Vanago" Redakcijoj

"Vanagas", leidžiamas Akrope, O., No. 17, gruodžio mėn., talpina Kun. A. Janušo pranešimą kuriuomi jis pasiskelbia nuo lapk. 15 dienos nesąs jokiu "Vanago" redaktorium ir neturės jokios atsakomybės, kadangi pasirengęs iškeliauti Lietu-
von.

Nauju redaktorium pasizymi F. Vitkus. Labai gaila kad "Vanagas" neteks savo pirmutinio redaktoriaus — to tikrai originalio mūsų katalikų tarpe žmogaus — kuris vienas, negalėdamas pakeisti Fabijono ir Antaninos diktatūros, Tautos Fronto suktybių ir federacijos disciplinos, pasidrausino viešai išsistoti, pasiimdams savo tikslu grynai katalikystę, nesidankstydamas su jokiais kitiems tikslams vykinti, ką daro kiti neva katalikiški laikraščiai. Kun. A. Janušas umu laiku gavo pritarimo kitų kunigų nepasiduodančių Romovus kontrolei, ir savo atviru žodžiu buvo patraukęs visus dar neapkerėtus dotrus katalikus. Negalima tikėti

kad "Vanagas" išgyvuos likęs be Kun. Janušo, nes jis ir savo turtą ant to laikraščio dėjo, ir kaip rašytojas turi labai patraukiančią, aštrią kritiką ir satyros plunksną, kuri ateityje "Vanago" pašonių nekutendama neprivers jo dirbti tokių darbų kokius darė iki šiolei.

Keno tai sumanymu, yra varama agitacija steigti Clevelande laikraštį, suvienijus "Vanagą" ir "Zvaigždę". Nežinodami dalyko, jau daugelis žmonių sudėjo pinigų į "šėrus", o iš to naudos neturi, o kadangi ir naujas laikraštis namoma pradėti iš šėru, tai vargu tas planas išsikunys "iki sudnai diena". Geriausia kad laikraščio norintieji savo pinigų sudėtų, o ne visada iš žmonių žebrovotų.

Francuzų Sapnai

Francuzija matyt vėl nori atginti militarizmą, po istoriško puolimo Napoleono dienose.

Washingtono konferencija taria mažint laivus — Francuzai reikia dar jiems esą permaža; taria mažint submarinus — jie dar nori tris sykius daugiau jų turėti. "Visokius kitus mažesnius-smulkesnius kariškus laivus Francuzija užsimanys vėl tris sykius padidinti negu jau proporcingai konferencija skiria. Lai kitos valstybės panai-
kina savo galybę kokią jos turi, sako Francuzija; mes pasiryžę sudaryti sau tokią galybę kokios dar niekad neturėjome, nors jos mums dabar reikia mažiau negu kitados.

Šitaip Francuzija pasiryžus daryti, nors jos žmonės, kaip jau ištyrinėta, yra atkakliausi ir sykišciausi kada reikia valdžiai mokesnius mokėti.

Aiškus dalykas, jei Francuzija ginkluosis tai ir Anglija negali stovėti rankų nuleidus, nes niekas kitas šiais amžiais Francuzams nėra toks pavojingas kaip Anglija, nors, galima numanyti, Francuzai pirmutiniai būtų Angliją pulti.

1922 METAI

ŠIE 1922 metai yra 6635 metai pagal Juliano Periodą, ir 2675 m. nuo įsteigimo Romos. Mes naudojame Gregoriską Kalendorių, bet nekuriose šalyse, kaip Grekijoje ir pirmiau Rusijoje, naudojama Julianskas Kalendorius, sulys kurio mūsų 1 diena sausio 1922 metų būtų jų 14 diena sausio, 1922 m.

5683 žydiškos Eros metas prasideda saulei nusileidus rugsėjo 9 d. 1922 m. Rugsėjo 10 d., 1922 m., saulei nusileidus prasideda 1341-mas Mahometiškos Eros metas.

Vasario 16 d. sueis keturi metai nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, ir liepos 4 d. prasidės 147-tas metas nuo paskelbimo Suvienytų Valstijų Nepriklausomybės.

Kaip jau pereiname numeryje buvo minėta, sausio 3 d. žemė praėjo artčiausia prie saulės punkta (perihelion). Toliausia nuo saulės punkta (aphelion) žemė pasiekė liepos 2 d.

Pavasarinis dienos su nakties susilyginimas bus kovo 21 d., kada saulė pereis per ekvatorių į šiaurinę pusę, ir tada prasidės pavasaris. Artčiausia prie šiaurės punkta saulė pasiekė birželio 21 d. ir pradės gryžti atgal. Rudeninis susilyginimas dienos su nakties bus rugsėjo 23 d., gi žieminis saulės toliausias punktas pietuose bus gruodžio 22 d.

Šiais metais atsibus tik du užtemimai, ir abu saulės, pirma tik dalinis, antras pilnas. Bet nei vienas užtemimas nebus matomas Suvienytose Valstijose arba šiaurinėse šalyse. Pirmas užtemimas bus kovo 28 d., kada saulė pereis per ekvatorių į šiaurinę pusę, ir tada prasidės pavasaris. Artčiausia prie šiaurės punkta saulė pasiekė birželio 21 d. ir pradės gryžti atgal. Rudeninis susilyginimas dienos su nakties bus rugsėjo 23 d., gi žieminis saulės toliausias punktas pietuose bus gruodžio 22 d.

Eks-Ministeris Purickis Sugautas Šmugelystė

"Naujienos" atspausdina sekančią gautą iš Paryžiaus nuoties pasitikimo asmens pranešimą, kuris patvirtinama ir kitomis žiniomis.

"Šiandien gavau žinoti kad buvusis Užsienio Reikalų Ministeris, Purickis, pasirodė esąs didžiausias spekuliantas, ir jis kaip toksai tapo sugautas ir bus teisiamas (mat, žvalgyba sučiupo besinčiantį į Rusiją vagoną sacharino, kokaino ir dar ko ten). Rašo man apie tai St. Seimo narys. Jo nuomone, krikščioniškas demokratai galutinai susidėjęs kompromitavo, ir valdžia iš jų rankų visai išslyso į rankas liaudininkų ir social demokratų, jeigu paskutiniai mokės susitarti.

"Liet. Balsas", kurį leidžia A. Smetona, Prof. A. Voldemaras ir kiti, num. 17 rašo kad Joniškėje neseniai buvo sugauta trys vagonai prekių kurios priklausančios Dr. Purickiui. Pasak p. Voldemaro, Kun. Purickis (dar budamas ministeriu) grąšinę apsaugos ministeriui Šimkui teismu už sulaikymą jo vagonų."

Perdaug kalbų nereikia: Dr. Purickis iš tos priežasties buvo priverstas rezignuoti iš Užsienio Reikalų Ministerijos, nors nekurie mūsų laikraščiai darė komentarų buk jis rezignavęs dėl Hymanso projekto.

Atkreipiame šiuomi skaitytojų atidą į K. Pilėno laišką pirmąjį ir tilpusį "Dirvos" N. 47, kame tarp kitų dalykų jis jau mini Dr. Puryckio šmugelystę. Reikiša, K. Pilėnas jau senai tą žinojo.

Vokietijos skolos sunkumas. Berlin'o laikraštis išskaitlavo jog Vokiečių skola santarvei — 132,000,000,000 aukso markių — svertų, imant 20 markių aukso šmotais, net 52,000 tonų (tonas 2,000 svarų). Pervėžimui to aukso reiktų 85 prekinių vagonų.

Pilnas saulės užtemimas bus rugsėjo 20 d. Užtemimo plotas, suvirš 100 mylių platumo (arba mėnulio šešėlis) pereis Indišku Okeanu ir nusidrieks iki Australijos kontinento.

Mėnulio užtemimo nebus delei to kad mėnulis eidamas aplink žemę labai ne vienodais metais daro lankus, ir tik į daugelį metų sykių tpepraina vėl ta pacia linija. Taigi nepasitaikys saulei, žemei ir kitoje pusėje mėnuliui sueiti į vieną liniją. Laikė mėnulio užtemimo žemė užstoja jam saulės šviesą.

Swarthmore (Pa.) Kolegijoje Prof. Lambert atidengė vieną indomų dalykų. Kalbėdamas Amerikos Astronomijos Draugijai paskelbė jog, jo atidžiu išskaitliavimu, šiais laikais žemės poliai dalimai pasikreipė. Šiaurinis polius palinko dalimai į pietus. Šitaip esant, kaip jau čia pereiną sykių buvo minėta, žemės poliams vienaip ar kitaip pasvirus, galėtų nutirpti šiaurės sniegai ir užteiti šiaurėje vasara, kaip ištyrimai parodo kitados taip buvus. Bet šitame atsitikime, poliaus pakrypimas į pietus, arba žemyn, jau reikiška atsitolinimą nuo saulės, tokiu būdu pailginimą šiaurėje žiemos.

Prof. Brown, irgi tame pačiame susirinkime kalbėdamas, atskleidė kitą dalyką. Sako: Kas nors negero atsitiko su sauline sistema: ar žemės sukimas apšėto ar mėnulis pradėjo greičiau aplink žemę keliauti. Jis išskaitliuoja jog dienos pasidaro abelnai ilgesnės. Tas faktas jau seniau nutėmytas, o dabar patikrinama kaip neabejotinai tikras. Vienok tas skirtumas yra toks mažas kad paprastam žmogui neturi reikšmės, tai yra skirtumas vienos tukstantinės dalies sekundos metuose. Tas turi didelę reikšmę mokslo vykos kelio. Užtemimas matysis Brazilijoje, pereis skersai Atlantiko į Saharos tyrus.

PASTABUKĖS

(Rašo DARGVAINIS)

"Never Again!"

Anąkart ponas Lutkauskas, didis bepartivių tautininkų šu-
las, rengdamas keliauti Lietu-
von, nuo estradų prakalbėse
šaukdavo:

"Negryšiu iš Lietuvos!... Ten gyvensiu!... Jei kas mane už mano laisvas pažiuras persekiotų, tai Amerikos vėliava ginsiuos ir Lietuvai dirbsiu!... Jei ir nežinia kaip bloga būtų, tai visvien Amerikon negryšiu... Verčiau Lietuvoje kiauless ganyšiu, bet Amerikon negryšiu!..."

Ir išlydėjom didvyrį. Ir džiaugėmės. O tai jis pasidarė Lietuvos, o tai gražiai demokratybės dvasią praplatus!...

Ir prabėgo 4 ar 5 mėnesiai ir ponas Lutkauskas jau sugryžo. Mačiausi su juo. Peikia Lietuvos tvarka. Netikusi. Nėr ką veikti. Niekur neprileidžia. Ir Lietuvos Paskola, sako, negarantuota esanti. Ir pusė valdininkų su puse armijos netikį ką darą. Žodžiu sakant — pagulum!

Norėjau paklausti kaip apie tas kiauless. Bet pamojau ranka manydamas: tur būti ir pie-
menis netikį ką darą.

Ir klausiu:

— Gi kada Sveikas dabar gryšis Lietuvon?

— Never again!... Ameri-
ca is good enough for me!...

Palingavau galvą ir misliu sau:

— Vargas mūsų Lietuvai su tokiais patriotais kurie, neradę Lietuvoje keptų karvelių, tingi pailsinti rankeles Tėvynės darbe ir sprunka atgal. O Lietuvai reikia ne tiek kritikų kiek darbininkų. Peikti kito darbą ir durmas moka, ale tu buk gudrus ir geriau tą darbą atlik!

NAUJI LEIDINIAI

Kitas Karas — Atsišaukimas į Žmonių Protą. — Parašė Will Irwin, vertė V. K. Račkauskas. — TMD, leidinys No. 31. "Tėvynės". Spauda, New York, 1921 m., 142 pusl.

Veikalas apima praėjusios karės kariavimo budus, išlaidas ir kitokius su kare susijusius dalykus. Paskiau daroma išvedžiojimai apie budus kokius panaudos kariautojai ateityje.

Knyga pati savimi yra žingeidi, supažindina skaitytoją žiaurumo įmonėmis karės laiku, išrodo milžiniškas lėšas ir apsunčinimą visų šalių gyven-
tojų, vienok kaip literatūros veikalas ji prie kitų TMD, leidy-
nių netiks. Pereis metas-kita-
tas ir knyga nustos savo vertę, kaip ir daugelis kitų veika-
lų Lietuvių išleistų šios karės
bėgiu. TMD., žinoma, norima
palaikyti sulys laiko aplinkybių.
Taip Rusijos revoliucijos dienose, 1905-6 metais leista tame
klausime knygelės. Dabar jos
išrodo labai keistai, ant lentyn-
nos kurią netyčia tarp kitų už-
tikus.

Vienok kiti vertiniai, kad ir paskutiniai laikais TMD, pa-
imti "Lenkų Apaštalavimas Lie-
tuvijoje" ir "Žmogaus Pareigos"
likis svarbus ant visados.

Mažasis Lietuvos Ukinko Ka-
lendorius 1922 metams — N6.
"Varpo" Bendrovės leidinys. Kaunas, 1921 m. 64 pusla-
pai įvairių pasiskaitymų, in-
formacijų ir šiaip smulkme-
nų.

"Kibirkštis" — naujas Prūsų
Lietuvių jaunimo mėnesinis
laikraštis, didelio ("Artojo")
formato, su keletu paveikslų.
Leidžia ir redaguoja Martynas
Glazė, Klaipėdoje (Meme-
l, Seilerstr. 3/4). Pirmiau-
tas pats leidejas išdavė
mažesnę laikraštuką, "Daržė-
lį".

Parėmimui Prūsų Lietuvių
darbo partatina Amerikiečiams
"Kibirkštį" užsisakyti. (Kai-
na metams \$2.)

1921 m. Suv. Valstijose ant
ukių naudota 134,169 automobi-
liai trokai, 246,139 traktoriai,
o arklių dar prie darbo buvo 17
milijonų. Taigi dar toli gražu
mašinerija neužima gyvulių vie-
tos laukų darbuose ir čia, nors
pigumas lyginamai didelis. Bet kas blo-

KANDIDAS

VOLTAIRE

Vertė Karolis Vairas

(Tąsa iš pereito num.)

Ketvirtasis šitaip prašneko:

"Aš esu Lenkijos Karalius; karo ne-
pasisekimai išplėse iš manes paveldybos
turtus; mano tevas ir gi ta pati buvo paty-
res; taigi ir aš pavesu save Apvaizdai, taip
pat, kaip Sultanas Akmetas, Caras Ivanas
ir Karalius Karolis Edvardas, kuri lai Die-
vas sergsti. Ir aš atvykau Venecijon Kar-
navala praleisti."

Ir penktasis prabilo:

"Ir aš esu Lenkijos karalius; buvau du
kartu numestas nuo sosto; bet Apvaizda
buvo davusi man kita krašta, kur aš pada-
riau daugiau gero, negu kaip visi Sarmat
karaliai glejo padaryti gero Vislos pa-
kraščiais. Pavedes save Apvaizdai, ir aš
atvykau Venecijon, Karnavalo šventems."

Ir šeštasis karalius atsiliepe:

"Ponai", jis tare, "aš nesu taip didis
valdonas, kaip jus visi; tačiau aš esu taip
gi karalius. Aš esu Teodoras, rinktasai
Korsikos Karalius. Aš ir gi turiu Dideny-
bes titula, bet retai kas apsieina su manim
taip, kaip pridera elgtis su geros kilmes
žmogus. Aš leidau savo pinigus ir dabar
neturiu nei surudijusio skatiko; turejau du
ministeriu, o dabar ir lakejo negaliu užlai-
kyti; esu buves ir ant sosto, bet esu buves
ir ant šiaudu kulio bjauriame Londono ka-
leime. Prisibijau, kad ir čia manes tas
pats laukia, nors ir aš, kaip ir Jusu Dide-
nybes, atvykau į Veneciją Karnavala pra-
leisti."

Visi kiti penki karaliai dideliu sajaus-
mu klause jo kalbos. Kiekvienas ju dave
Korsikos Karaliui po dvidešimt sekvinu,
kad nusipirktu sau drabužių ir skalbinių;
ir Kandidas padovanojo jam deimanta tuk-
stanties sekvinu vertes.

"Kas gi tas pašalietis yra", stebejosi
tarp saves karaliai, "kad gali duoti ir iš-
tikruju dave šimta kartu daugiau už kiek-
viena iš mūsų?"

Jiems tik pasikelus nuo stalo, svetainė
inejo keturios Skaisčios Karalienės, ku-
rias ir gi karas apiplėse, — ir jos atvyko
Venecijon Karnavalo pžiureti. Bet Kan-
didas nežiurejo į visus tuos didžiūnus, jo
mintys buvo užimtos kelione į Konstanti-
nopolį, mylimosios Kunegundos įėjimui.

XXVII

Kandido Kelione į Konstantinopolį.

ISTIKIMASAI Kakambas prikabinio Tur-
ka vairininka, kurs lydejo Sultana Ak-
meta Konstantinopolį, priimti ant laivo
ir kandida su Martynu. Abudu užsilpo ant
laivo, sudejusiu priesaiko šitam pavergėliui
Sultanui.

"Matai", tare Kandidas Martynui,
"mes vakarieniavome su šešiais numestais
nuo sosto karaliais ir vienas iš jų aš da-
viau dar pinigų. Gal yra dar daugiau ka-
raliui, labiau nelaimingui ir už šiuos. Gi
kaslink manes, aš netekau tikrai penkias-
dešimtys aviu; ir dabar aš lekiu į Kunegun-
dos glebi. Mano mylimas Martyne, dar
karta sakau tau, kad Panglosas teisybe sa-
kydavo: visa kas yra geresniam!"

"Kad taip būtų", atsake Martynas.

"Bet", pastebėjo Kandidas, "vis gi kei-
stas buvo tas ivykis Venecijoje. Niekados
dar nebuvo girdeta, kad šeši nuo sosto nu-
mesti karaliai vakarieniautu drauge vieno-
je užiegoje."

"Tačias", pertrauke ji Martynas, "tai
nera visu keisčiausias dalykas iš to yso,
kas mus ištiko ikišiol. Juk karaliams pa-
prasta yra netekti sosto; gi kas dėl tos
garbes, kad mes drauge su jais vakarienia-
vome, ir gi menkniekis, kurio ir mineti ne-
verta."

Tik Kandidas spejo užlipti ant laivo,
tuojau nubego pas savo seną draugą Ka-
kamba ir išbučiavo jį.

"Girdi", sušuko, "pasakyk, kas yra su
Kunegunda? Ar ji vis taip nepaprastai
daili? Ar ji vis mane dar myli? Ar ji
sveika? Tu jai, be abejones, nupirkai pa-
laciū Konstantinopolyje?"

"Mielas mano pone", atsake Kaka-
bas, Kunegunda mazgoja indus Proponti-
jaus pakranteje, tarnaudama pas kunigaik-
šti, kurs visai nedaug indu mazgojimui ir
teturi: ji yra verge pas viena senos šeim-
nos kunigaikštį vardu Ragockis," kuriam
Didysis Turku Sultanas duoda po tris kro-
nas pragyvenimui ištreime. Bet kas blo-

giausia — ji neteko savo dailumo ir yra la-
bai bjauri iš veido!..."

"Tiek to, daili ar bjauri", atsake Kan-
didas, "bet aš esu garbes vyras ir mano
pareiga yra visvien ja myleti. Bet delko
ji taip nupuole, turedama tuos penkis ar
šešis milijonus, kuriuos tu jai nugabenai?"

"Ak", atsiduso Kakambas, "ar manai
aš nedaviau Senjorui Don Fernando d'Iba-
raa, y Figueora, y Maskarenes, y Lampur-
dos, y Suza, Buenos Aires Gubernatoriui
du milijonų už leidimą panelei Kunegundai
iškeliauti? Ar manai, kad juru razbaini-
kas korsaras neateme iš musu likusius dar
pinigus? Ar tas korsaras nenugabeno mus
i Matapana, i Nila, i Nikarija, i Samosa,
i Petra, i Dardanelus, i Marmora, i Skuta-
ri? Kunegunda su senuke pas ta didika,
apie kuri jau minejau, o aš vergauju tam
be sosto Sultanui."

"Koki eile nelaimiu!" apsiwerke Kan-
didas. "Bet po to viso, aš dar turiu keleta
deimantų ir lengvai galesiu išpirkti Kune-
gunda. Nors gaila man, kad ji bjauri pa-
sidare."

Po to, atsigryžęs i Martyną, tare: "Kas
tavo nuomone daugiau vertas yra pagalios
— Sultanas Akmetas, Caras Ivanas, Kara-
lius Karolis Edvardas, ar aš?"

"Iš kur gi aš galiu žinoti?" atsake
Martynas. "Kad atsakius, reikia pažvelgti
i jų širdis."

"Ak", pastebėjo Kandidas, "jei Pan-
glosas čia būtų, jis atsakytu."

"Aš neišmanau", atsake Martynas,
"kokiomis svarstyklėmis Panglosas svertu
žmonijos nelaimės ir kokia kaina invertin-
tu jos sopulius. Visa, ka aš galiu išgalvo-
ti, yra tai, kad ant žemes yra milijonai žmo-
nių, kurie turi šimta kartu daugiau vargo
už Karaliu Karoli Edvarda, Cara Ivana, ar
Sultana Akmeta."

"Gal buti, gal buti", sutiko Kandidas.

Už keliu dienu jie pasiekė Bosporą, ir
Kandidas užmokejo labai brangia išpirki-
mo kaina už Kakamba. Paskui, nebegaiš-
damas nei valandės laiko, jis ir jo sanke-
leiviai nusileido ant valtės, kad plaukus
pas Proponties kranta ir pradejus įeško-
ti Kunegundos, nežiurint viso jos bjauru-
mo.

Tarp irklininku buvo du vergu, kurie
labai blogai irklavo, ir kapitonas laiks
i laika sukirsdavo per jų nuogus pečius su
šikšniu bizunu. Kandidas, prigimtu širdies
gerumu, su didesniu sajausmu žiure-
jo i tuodu vergu ir priejo prie judvieju ar-
čiau. Judvieju išvaizdos, nors ir labai su-
teriotos, priminė kiek Panglosa ir ana ne-
laimingą Jezuitą, Vestpalijos Barona, Ku-
negundos broli. Kandidas labai susigrau-
dino ir nuliudo. Dar arčiau pžiurejo i
juodu.

"Ištikruju", jis pratare, "jei nebučiau
pats savo akimi mates, kaip Daktaras Pan-
glosas buvo pakartas ir jei ne pats bučiau
perdurs Barona, tai manyčiau juodu čia
irkluojant."

Jam ištarus Panglosa ir Barona var-
dus, abudu vergu garsiai sušuko, isikabino
i savo suolus ir paleido irklus. Kapitonas
bematant pribego prie jų ir dar smarkiau
eme tvokti juos su bizunu.

"Sustok! Sustok!" sušuko Kandidas.
"Aš duosiu tamstai tiek pinigų, kiek tik
norai!"

"Ka! Juk čia Kandidas!" pastebėjo
vienas vergas.

"Ka! Čia Kandidas!" tare ir antras
vergas.

"Ar aš sapnuoju?" sušuko Kandidas;
"ar aš miegu? ar esu ant valtės? Ar gi
čia Baronas, kuri aš anuokart nuduriau?
Ar čia Daktaras Panglosas, kuri mačiau
pakarta?"

"Tai mes! Tai mes!" atsake abudu.

* Francois Leopold Ragotsky (1676—1735).
(Bus daugiau)

Patarmės Merginoms apie Lyties Dalykus. — Labai
svarbi knyga merginoms ir moterims, nes
plačiai supažindina su visomis moteriško-
mis ypatybėmis, kurios pagalbė išvengti
įvairių nesmagumų. Knyga yra didelė, su
paveikslais, 125 puslapiai. Parašė Marga-
lenka Apastalavimas Lietuvoje — istorijos ruošai
žinimo su Lenkais ir visos jų šunybės Lietuo-
je. Didelė knyga, gražios spaudos, 264 pusl. 1.00
Tvirtais apdarais

Reikalaukit "Dirvos" Knygynė

SVEIKATOS SKYRIUS

Dr. J. T. Vitkus

KUNO TEMPERATURA.

Iš atžvilgio į kuno temperatūrą, mes daliname visus gyvūnus į karštakraujus ir šaltakraujus. Karštakraujų gyvūnų temperatūra, kuno šiluma, yra beveik visuomet vienoda-pastovi. Prie šios rūšies gyvūnų priklauso žmogus, gyvuliai, žvėrys ir paukščiai. Gi šaltakraujų gyvūnų temperatūra yra nepastovi ir visuomet priklauso nuo išlaikinio oro temperatūros. Prie šio skyriaus priklauso žemesnės rūšies gyvūnai — šliužiai, žuvys ir t. p. Taip, jeigu paimsime varlę, gyvatę, ar kokį kitą šliužį, ir žuvį, pamatysime jog šių gyvūnų kuno šiluma mainosi — vasarą būna augšta, žiemą — žema. Jų kuno šiluma visuomet bus toki koki yra tuom laiku oro šiluma. Kuomet karštakraujų gyvūnų šiluma, kaip žiemą taip ir vasarą, visuomet yra vienoki. Nekurias išimtis ir mažus detales čia nebandysime givdinti.

Čia bandysime plačiau pakalbėti apie žmogaus kuno temperatūrą-šilumą. Kaip jau žinome, normalis žmogaus kunas turi 37°C, ar 98.6°F. šilumos. Kuno šiluma yra matuojama tam tikru prietaisu vadinamu termometro (termo — šiluma, metras — mastas). Nors ir sakėme jog žmogaus kuno temperatūra yra pastovi, tačiau tas nėra visai teisingas. Yra gerai žinoma faktas jog kuno šiluma yra apie pusę laipsnio žemesnė ryte ir augštesnė po piet ar vakare.

Tą patį galima pasakyti apie sunkų darbą, amžių ir valgi. Dirbant kuno šiluma truputį padidėja. Mazi vaikai ir jauni žmonės turi daugiau karščio negu seniai. Valgis, ypatingai geri pietūs, visuomet pakelia truputį kuno temperatūrą. Vienok prie normalių aplinkybių tie įvairumai yra visai maži ir praktiškai visai nepatėmijami. Didėsi kuno temperatūros nupuolimai ar pakilimai visuomet reiškia ligą.

Dabar klausimas, kas palaiko tą šilumą mūsų kune? Atsakymas yra visai trumpas: nuolatinis maisto degimas. Žmogaus kuną galima prilyginti prie mašinos, o valgi prie anglių. Kaip anglis pagimdo šilumą ir spėką garvežy, taip ir maistas nuolat ir pamažėli degdamas suteikia mūsų kunui reikalingą temperatūrą ir energiją. Šilumą ir spėką mūsų kunui suteikia riebalai ir karbohidratai-krakmoliniai ir cukriniai valgiai, o diltančias kuno dalis atbaidavoja proteinas — mėsa, žuvis ir t. p. Kaip garvežis reikalauja daugiau anglies šaltame ore, taip ir mūsų kunas reikalauja daugiau maisto žiemą negu vasarą. Maisto degimas kune žymiai padidėja šaltame ore ir sumažėja šiltame. Ta kuno ypatybė, automatiška maisto deginimo reguliacija, duoda galimybės palaikyti pastovią temperatūrą.

Čia galima paminėti jog garsus mokslininkas Haller dar 1757 metais manė kad kuno šiluma paeina nuo frikcijos-trynimosi kraujo kunelių, širdies ir kraujagyslių. Ir tik 1774 metais Lavoisier tą klaidingą supratimą pataisė ir aiškiai prirodė jog kuno šiluma paeina nuo maisto degimo (oxidacija). Vienok manydamas jog tas maisto degimas dedasi plaučiuose, Lavoisier žymiai klydo. Šiandieną yra gerai žinoma jog kraujas tik valosi plaučiuose, t. y., išmeta anglirukštį gazą ir paima oksigeną. Paimtas oksigenas tampa išnešiotas po visą kuną ir degimo procesas atsi-buna pačiose celėse viso kuno, o ne vien plaučiuose.

Mūsų kunas yra taip sutaisytas jog šilumos pagaminimas visuomet yra lygus šilumos praradimui-eikvojimui ir priešingai — didėsnis šilumos eikvojimas iššaukia didesnį gaminimą. Mes nuolat šilumą eikvojame per įvairias kuno išmatas, šlapmdege ir seiles. Iškvėpuojame šiltesnį orą ir vandens garus, negu įkvėpuojame. Be to, prakaitas, rubai ir išleidimas šilumos nuo odos paviršio yra tarp svarbiausiųjų faktorių šilumos eikvojime.

Seniau buvo manoma jog reguliavimui kuno šilumos randasi tam tikri nervų centrai mūsų smegenyse. Tačiau šiandien fiziologai tvirtina jog panašių specialių centrų visai nėra. Tas funkcijas atlieka įvairūs dirksniai. Taip yra gerai žinoma jog žiemos laike mes kvėpuojame giliau ir tankiau negu vasarą. Panašiu būdu gauname daugiau oksigeno, kuris pagimdo spartesnį maisto degimą ir pagamina daugiau šilumos. Prie to, odos kraujagyslės susitraukia ir suvaro kraują į vidurius. Visas tas procesas gelbsti užlaikyti kaip galima daugiau šilumos kune. Didėsnė ugnelė, didėsnis degimas, daugiau šilumos. Gi kraujas, budamas toliau nuo odos paviršio, ne taip greitai atvėsta.

Vasarą kaip tik apsiereiškia priešingai. Maisto degimas ir virškinimas yra kur kas menkesnis. Oda visuomet pilna kraujo — paraudonavusi. Prakaituojame, jeigu darosi peršilta. Reiškia, kuno šiluma vasaros laike yra mažiau gaminama, o daugiau eikvojama. Tas palaiko lygų balansą — pastovią kuno šilumą.

Kitą sykį pakalbėsime daugiau apie kuno šilumos reikšmę, jos ypatybes ir rūšis įvairiose ligose. Cleveland, Ohio.

Turėdami kokius klausimus sveikatos linkmėje galite prisiųsti ir bus patalpinta jums atsakymai.

Atsakymai ypatiškai bus duodami prisiuntus persiuntimui stampą.

EKSPLOZIJOS SUJUDINA ORĄ

KURIEMS teko būti apielinkę kur pasitaikė didelės eksplozijos žino jog po didelio suužimo apreiškiančio baisų įvyki tuoj atsibuna stiklų išdužimas plaučiuose aplinkiniuose plotuose esančių namų. Karės laiku amunicijos eksplozija netoli New Yorko išmušė už apie \$100,000 vertės langų stiklų New Yorke ir Brooklyne, gi bomba skirta susprogdinimui Morgano ofisu ant Wall gatvės (New York) ištrūpino langus aplinkui į visas šalis per mylią.

Priežastis šitam nuotikiui guli tame jog eksplozijos spėka tose apielinkėse baisesiai prastumia orą į šalis, ir oras neina į vieną kurią pusę bet ratu aplinkui į visus šonus. Tos oro bangos mušasi tolyn su didele spėka, ir susidurę su plačiu trapiu stiklu perspaudžia jį, panašiai kaip vandens bangos išverstų netvirtą užtvanką. Nors dideli krautuvų langų stiklai yra daug storesni negu namų stiklai, bet jie greičiau su-dužta delei to kad oras į didelius daro daugiau stumimo, apimdams didesnį plotą.

Filosofijos Straipsniai. Zingeidžiausi ir nauji Lietuvių literatūroje raštai iš filosofijos, paleicia įvairius klausimus. Parašė V. J. Budrikas. Norintieji susipažinti su filosofijos raštais šia knyga turi geriausią progą. Su audimo apdarais \$1.00

Užtekanti Saulė. Patriotiskumo, meilės ir mokslo paveikslėliai. Tame ineina daugelis atskirų aprašymų, labi zingeidus ir pamokinant, astronomijos srityje ir tt. Parašė K. S. Karpavičius. 94 puslapiai, su paveikslais \$1.35

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

CILICIJA — VARTAI TARP RYTŲ IR VAKARŲ

Cilicija, viena iš svarbiausių Mažojoje Azijoje sričių, iš kurios Francuzijos kariumenė ištraukiama pasekmėje ilgai varytų ginčų ir padarytos sutarties tarp Francuzijos ir Mustapha Kemal Pašo, Aziatiškos Turkijos diktatoriaus, sekančiai apibudinama mums prisiustame buletine iš Washington, D. C., National Geographic Society raštinės:

"Jeigu artistas, inžinierius, ukininkas ir kasyklų jieskotojas būtų išsiųsti rasti tinkamiausią sritį Mažojoje Azijoje jie turbūt prieiti visi prie vieno artimo sutarimo jog Cilicija yra geriausia negu kokia kita sritis", sako tas buletinas. "Jokioje beveik kitoj dalyj Europos ar Amerikos gamta nebuvo tokia maloni savo dovanomis kaip šitame lyginamai mažame plote tolimiausiam šiauriniame Viduržeminių jurių kampe; jeigu dar žmogus nepasinaudojo ta proga iš materialės pusės pavertimui tos dovanos į tiesioginius turtus, tai yra tiktai laiko klausimas — ir gal buti pasaulinės politikos — kuomet jis tą padarys.

"Didėsnė dalimi pietinio pakraščio jurių Mažojoje Azijoje žemi plotai sudaro siaurą ruožta. Netoli paties šiaurinio kampe Viduržeminių jurių, vienok, prie pietinio punkto Maž. Azijos pusiausio, jurių žemumė plotai plasiplėčia, sudarant pusėtinai lygią žemę per suvirz 75 mylių ilgio ir nuo 20 iki 60 mylių pločio. Prie jurių 'kampe' augstumas vėl prasideda, ir pajurio plotai per Syriją ir Palestiną per 500 mylių iki Egipto yra kalnuoti su išskyrimais siaurų ruožtu. Cilicija, tokiu būdu, yra lyg kokis pajurio oazas.

"Užpakalyje už Cilicijos lygumų kyla pusratyje Taurus kalynai iš kurių tankių medžių apaugusių pakrančių rasta buvo imama per amžius apurpinimui neturinčio medžių Egipto ir beveik neturinčios gerų medžių Syrijos. Nuo Tauro plaukia daugybė upelių aplinkui visus metus laistančių derlingą žemę ir iš jų ižvesta daugelis irigacijos grebių kur reikia vandens ir jrengiama kanalai ir prudai. Net po apmirusia Turkijai valdžia ir prie keblumų pusiau laukinių, pusiau agrikultūrinių gyventojų, kurie tą sritį užleido į pelkynus ir tuštumas, Cilicija išdavė gerą derlių ryžių, kukuruzos, cukrinių lėndrių, vaisių, tabokos ir vatos. Jos klimatas yra ypatingai geras auginimui pastarojo augalo.

"Nekurie upeliai plaukia iš Tauro augstumų duoda puikiausias progas įsteigimui spēkos vėrymui dirbtuvių, gi kalnai turi daug nepaliestų mineralių turtų. Taurus kalynai yra pagarsėję savo vaizdu gražumu ir jie buvo beveik per šimtmečius viliojančiais miestų žmonėms gyvenusiems Cilicijos lygumose nuo prasidėjimo istorijos rekordavimo. Kalnų tarpuose, gražiose klionuose budavo išstatyta villos ir nekurios net nusitęsdavo augstyn į kalnus ir jos žydėjo kaip Grekų taip ir Romėnų erose. Šioje gražioje srityje Vokiečiai planavo suverti sau didę bazę įvykdimui savo sapnų prasiplėtimo į Rytus.

"Taurus kalynai sudarė savu laiku vieną iš svarbiausių militarių rubežių Senajame Pasaulyje. Jie buvo beveik nepereinami niekur kitur kaip tik per vieną gilią švarpą žinoma kaip Cilicijos Vartai. Per ilgus laikus tas kelias, galimas praeiti tik jojamais gyvuliais, suėjo į siaurą srovę. Bet suvirš 400 metų pirm Kristaus kokis nors bevardis De Lesseps pabudavojo per tą švarpą kelią vežimams, kuris darbas gal but perkeitė visą eiseną istorijos toj pasaulio dalyje. Cilicija patapo pusiaukelio namu komercijai tarp Egipto, Syrijos, Arabijos, Mesopotamijos ir net pačių Tolimųjų Rytų iš vienos pusės, ir Grekų ir Romėnų pasauliais iš kitos. Beveik šiuo pačiu di-džiū karavanų keliu tapo išbūdovotas garsus Bagdado Gelžkelis pastarais metais padarydamas Ciliciją vėl svarbia sritimi. Britanijos kareiviai, Tur-

kų belaisviai, atliko patį didžiausį darbą išdirbime kebliausios kelio dalies per Taurus.

"Nežiurint kada kokis keno užkariavimų žygis virto į rytus ar į vakarus Cilicija turėjo būti ant kelio. Persai turėjo užėmę tą šalį 1000 metų pirm Kristaus. Xenofonas ir Kyras perėjo per ją. Aleksandras atėjo į Ciliciją 333 metais prieš Kristų ir nuveikė Darijų Išo lygumose. Po jo mirties tenai išdygo Grekų karalystė. Roma iškėlė savo vėliavą Cilicijoje 103 metais prieš Kristų ir ją valdė per keletą šimtų metų. Tarsus, Šv. Povilo namai, buvo svarbiausias miestas Cilicijoje Romėnų laikuose. Mark Antoniojus padarė jį laisvu miestu; tenai tai pas jį atsilankė Kleopatra.

"Arabai turėjo savo naudą laike savo valdymo Cilicijoje, palaikydami ten savo galę nuo septinto iki dešimto amžiaus. Bėgyje šito periodo Byzantija buvo dasivarius iki Taurų, pasakui gi Cilicijos Vartai sudarė atsparą Krikščionijai nuo Musulmanų.

"Francuzijos interesai Cilicijoje, kas jai buvo pripažinta po Pasaulinės Karės kuomet jai duota mandatas ant tos teritorijos dalies, galima dasekti atgal iki Kryžiokų laikų. Frankų karalystė buvo palaikoma Syrijoje per virš šimtą metų dyliktame ir tryliktame šimtetyje. Pirm to dideli skaičiai Armenų atsidangino iš šiaurės delei Turkų persekiojimų, ir jie įsteigė Mažesnės Armenijos karalystę Cilicijoje. Su šia Krikščioniška karalyste Frankai turėjo artimus santikius, gi vėlesniais laikais dauguma Cilicijos karalystės valdininkų buvo Frankai.

"Kuomet Turkų Imperija gavo kontrolę ant Cilicijos šešiolikame šimtetyje Armenai tų gyventojų skaičiuje nukentėjo daugiausia nuo Musulmanų fanatikų. Adana, svarbiausias to ploto moderniškas miestas, buvo scena vienos kruvinų skerd-

HAMBURG

Naujais laivais — Tiesiog į DANZIGĄ IR VARSAVĄ
ORPESA Sausio 7
ORDENA Sausio 21
ORBITA Vasario 4
Paskiri uždari kambariai moterims ir šeimynoms.
The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York
117 W. Washington St. Chicago
arba vietinėse laivų agentūrose.

REIKALAUJAM AGENTŲ
Duodama geras uždarbis nuo kiekvieno metinio skaitytojo. Tuojau rašykite klausdami informacijų ir kvitų.

"DIRVA"
7907 Superior Avenue
Cleveland, O.

Tikriausias, paprasčiausias ir lengviausias budas turėti užtektingai pinigų kitoms Kalėdoms, ar kitam tikslui yra prisidėjus prie

Municipal Kalėdinio 5% Taupymo Klubo

Galima prisidėti prie vienos ar daugiau iš sekančių penkių klesų:

Klesa 1— 25c savaitėje — atneš jums \$ 12.80
Klesa 2— 50c savaitėje — atneš jums \$ 25.62
Klesa 3—\$1.00 savaitėje — atneš jums \$ 51.24
Klesa 4—\$2.00 savaitėje — atneš jums \$102.48
Klesa 5—\$5.00 savaitėje — atneš jums \$256.20

Prie tų skaitlinių yra pridėta 5% uždarbio (kuris yra 25% didėsnis negu kur mokama po 4%)

Galit pradėti atupyti nuo dabar, arba bile kada pirm Sausio 15 dienos. Kiekvienas jūsų šeimynos narys kviečiama prisidėti prie šio Klubo.

THE MUNICIPAL SAVINGS & LOAN COMPANY

(Isteigta 1913 m.)

MAIN OFFICE — 2ros Grindys — HANNA BLDG.
Superior Skyrius 7909 Superior Avenue M. A. VINSON, Vedėjas
St. Clair Skyrius 2006 St. Clair Avenue P. MULIOLIS, Vedėjas
Kiti Skyriai 2832 W. 25th Street 12301 Miles Avenue

dynių po kitai kame moteris ir vaikai lygiai kaip vyrai buvo tukstanciais skerdžiama. Atsiminimai skerdynių 1909 metais kuomet Jaunaturtiųjų judėjimas pakilo, taipgi laike Pasaulinės Karės kuomet Anglai apledo Galipolį, ir ypatingai skerdynės 1919 metais paminėjimui

didėjančios Mustapha Kemal Pašo galybės, be abejo yra priežastimi Krikščionių gyventojų baimės Cilicijoje kada Francuzai apleidžia tą teritoriją palikdami ją Kemalų globai."

"DIRVA" ATPIGINTA (žiur. p. 2)

AR JUSŲ KUDIKIS MIEGA GERAI

Tykus ir ramus miegojimas reiškia, jogei jūsų kūdikis yra sveikas ir gerai maitinamas. Jeigu jis yra nepasilsėjęs ir nuolatos verkia, tai galimas daiktas, kad valgis, kurį jūs duodate kūdikiui yra jam netinkantis. Jeigu jūs negalite savo kūdikio žindyti, bandykite duoti

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Tuom pasiūloma čysta, sveika, lengvai padaroma maista, kuris yra pastatęs tukstanciaus kūdikio į tvirtą ir gerą su-brendimą.

Iškirpkite ir pasiūskite šitą apgarsinimą į Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lietuvių kalboj visai veltui, taipgi ir puikių kūdikių knygą.

BALTIC STATES BANK
Kapitalas ir Surplusas \$270,000.00

4%

BALTIC STATES BANKAS moka 4 nuošimčius už depozitus. Nuošimčiai priskaitomi prie sumos kas mėnuo.

Dabar patogus laikas pasidėti pinigų BALTIC STATES BANKE. Galite perkelti juos iš kitur: Atsiųskite mums savo depozito knygutę, o mes iškolektuosime ir savo knygutę prisiųsi-me.

Siunčiame pinigų perlaidomis ir kablegramais greitai, pigiai ir su pilniausia garantija.

Parduodame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Visi yra užganėdinti kas su savo reikalais kreipiasi į

BALTIC STATES BANK
294 Eighth Avenue New York, N. Y.
(Kampas 25-tos Gatvės)

DABAR LAIKAS

PRADETI Naujus Metus su "ARTOJU" kuris išeis Sausio pirmos dienos ir bus išsiuntinėtas visiems užsirašan-tiems; taipgi neužmirškite savisių Lietuvoje. Už \$1.25 suteiksit Lietuvoje esantiems giminėms džiaugsmo vi-siems metams. Amerikoje kainuoja tik \$1.00 metams. "ARTOJAS" yra 28 puslapių, didelio formato, aiškios spaudos, talpina gražias eiles, populiariškus moksliskus straipsnius ir šiaip raštus, neužiima jokiom polemikom.

Norėdami numerio pažiūrėjimui prisiųskit 10 centų.

Pradėkit Naujus Metus savo ir savų giminių su "Artoju".

"ARTOJAS" 7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

KAIP REIZYS OZKAS PARDAVE

SIŲ DIENŲ APYSAKA.

Rašo Laisvas Lietuvos

— Gaspadoriau, tai kaip gi bus? Valstietis pečiai patraukė.

— Kaip gi gali buti? Jau sakiau.

— Ką jūs? Mieste sakote kad turite namie ozkas parduoti po penkiasdešimtis už vieną. Mes atėjova pėsčiai tris mylias į Darsuniškį, noriva mokėti, bet jūs jau norite po šešiasdešimtis. Perku, prašau, Prieglaudai, neturtingiems vaikams mieste, o jūs dabar norite po šešiasdešimtis. Tai kiek jos kainuos iki vakaro?

Jauna panelė iš Prieglaudos taip kalbėdama bejiegiai paleido rankas.

— Iki vakaro tai gal kainuos jos ir šimtas kiekviena, — atsakė valstietis.

Drauge panelės, šeimininkė Prieglaudos, kuri kartu buvo atvykusi, energinga moteris, įsikišo į nesąžiningo valstiečio bei panelės mokytojos betikslingą pasikalbėjimą, sušukdama:

— Kas gi tai? Iki vakaro gal ozkoms užsąms auksinės uodegos? Gal pats juos prikabinai!

— Nenyliu tokių juokų, tegul jau buna taip, — pasakė mokytoja: — duodu po septyniasdešimtis, — ir pradėjo pinigų įsielkoti.

— Panele švenčiausioji! — inpykusi Prieglaudos šeimininkė ėmėsi už galvos. — Ką, panele, darai, ką pasakys Valdyboje? — Paraudonavusi šeimininkė atsikreipė į valstietį:

— Kvailys tu ar ką? Už kiekvieną ketvirtadalį valandos nori kad tau po penkiolika rublių kas mokėtų! Briliantis bijai iš burnos išmesti kad tavo šneka taip brangi?

— Duokite ramybės, Antaniene, — nuramino ją mokytoja. — Imkite pinigų, gaspadoriau, ir gana.

— Sakiau pigiau šimto neduosiu. Jauna mokytoja atidžiai pažūrėjo į valstietį, lyg nesveiko proto žmogų. Prisiartinusi prie draugės kuštelėjo jai:

— Sakyk, Antaniene, kas dabar daryti? Be ozkų gryžti? Toks gabalas kelio padaryta del tų ozkų kad jau nebejauciu kojų. Daryk ką bedarą!... Pranešiau Valdybai kad ozkas gausiu po penkiasdešimtis rublių. Jis pats mieste taip yra sakęs, bet jau vietoje pas save nori šešiasdešimtis, septyniasdešimtis, dabar jau... Dieve mano, ką daryti?

Antanienė užsitraukė ant pečių nuslinkusią skepetą:

— Eiva, panele; ką su kvailiu bekalbėsi. Nuo karės jis visai jau proto galvoje nebeteko, kaip ir dauguma žmonių kaimuose. Kas reikalinga valgiui jau jie nežino kiek kainuoti. Iš miesto žmogui jie nori kailį nulupti kad už nuplėštus pinigų kuodaugiasia degtinė prisipirkti. Žiūrėkite, nebeužilgo lapelis rucho po dešimtis skatikų jiems išeis, o aguonėlė lygiai rublis kainuos.

— Gal but!... — išsitarė valstietis. — Jūs ten mieste iš bado gaistate, tai mokėkite...

— Pagono siela tavyje kad drysti taip sakyti! — susuko Antanienė. — Kur tiesa? Žinok kad tos ozkos ne del sutų, bet išbadėjusiems vaikams kuriuos gerieji žmonės gatvėse pririnko. Sąžinės tavyje nebėra!

— Antaniene, gana kalbos, — įsimaišė mokytoja. — Klausyk, tėvai, duodu 225 už tris ozkas ir imu. Mat, reikia šiandien mums miestam sugrįžti.

Valstietis tyliai skaitliavo pirštais ir atsakė:

— Duokite 450 ir ozkos jusų...

— Kaip tai 450? — užsimastė jauna mokytoja. — Na... taip... tai duodu 450 auksinų, tai reikšia 225 rubliai.

— Aš sakiau 450 rublių, — tarė valstietis, — ir Rusų rublių, ir kad biskų būtų auksa, nors penkiasdešimtis rublių, kitaip niekio...

Mokytoja rankas visai paleido. Pabalė.

Niekais kelionė, nedamiejojimas, naikinimas taip brangiai kainuojančių batu-

ky. Ji turėjo tik auksinus...

Antanienė priėjo prie valstiečio su kumščiu, nes pasielgimu to bepročio ji buvo privesta prie paskutinio papiktinimo laipsnio...

— 450 rublių, — pakartojo ji: — 450 rublių, ir auksa, kitaip niekio? Generolas tu koks? Žiūrėkite jo! Ar matei kada tu auksą? A? Gal po slenksčiu kas kiaušė paliko... Gal 450 botagų? Tfu, ir tai krikščionis-katalikas!

Nuo inirtimo net jai skepetą nuo galvos nustumo žemėn. Užtraukė ją ir su piktumu užrišo mazgą po kaklu.

— Žinai ką? Kad tu tas ozkas dabar man už skylėtas kelines atiduotum neimsiu. Velniai tave nematė. Eiva, panele. Jodvi išėjo.

Povilas Reišys pakrapštė galvą, išsižiojęs patraukė pečiais, mostelėjo ranka ir inėjo į gryčią, nes tas pasikalbėjimas su pirkėm buvo atliktas prie tvarto. Priemenėje sutiko jį jo žmona.

— O ką, išėjo?

— Išėjo.

— Nepardavei?

— Ar aš durnas? Ateis dar kiti miestelėnai ir duos tris kartus daugiau.

— Žinoma. Išbadėjėliai kokie! Gaišta be maisto, veltui nori visą kaimą nupirkti... Kiek gi jos tau siulė? A?...

— 225 rublius Vokiečių markėmis, kaip jos vadino auksinai.

— Tai... — mostelėjo Povilienė ranka. — Kad nors Rusų popierėliais būtų. Kieki gi tu norėjai?

— 450 rublių.

— Žinoma, ir vertos, tokie laikai...

— Daugiau, turbūt, nieks neduos...

— Kas juos žino? Klausyk, Povil, kiek mes išleidom ozkas auginant? Nežinai?

— Metai tam atgal paėmiau iš Žydo po penkis rublius už ozkytę. Tai kartu dvidešimtis. Prieš karę nieks kaimo tų Žydu "galvijų" nelaikė, ir dabar miestelėnai puolėsi ozkas pirkti, pienas mat pabrangė, tai sumaniau ir aš jas auginti.

— Gerai tu padarei, — pagyrė žmona. — Už kiek jos suėdė?

— Niekniekis. Visą vasarėlę, žinai, ganiavoje suėda bile ką; žiemą, žinai, šieno nestoka, lupynų, pamazgų... Nedaugiau penkiolika rublių. Jau aš esu uždirbęs.

— Kaip tai?

— Na, o jaunos, šimetinės.

— Teisybė, teisybė!

— Po kam jas pardaviau... Palauk. Septynios jaunos pribuvo. Dvi mažiukės auginimui ir seną paliksiu už motką. Tris ozkytes atdaviau po Velykų po penkiolika rublių, du ozkiuku po dešimtis, tai ir šešiasdešimtis penki rubliai.

Pradėjo skaitliuoti patydomis iš pirštų ir pratarė vėl:

— Trisdešimtis rublių aš grynais pinigais esu uždirbęs. Kad už ozkas dabar nors po šimtinę paimti, būtų trys šimtai...

— Ką mes su tais popieriukais darysime, — atsiduso žmona. — "Kosčiumą" sulyg "mados" iš pliušo ant šilko pamušėliau nusipirkau. Žiurkštuką sulyg "mados" trumpą Katrėi vėl nupirkau; geltonus batukus ant augstų "abcacų", nažutkėlę šilkinę, ružavą "kimono", apakėlę iš karnakų ir pirštinaites ilgąs, baltas Onytei nupirkau; "balabaiką", gitarą ir kitus mažmožiūs Juozukui ir Feliukui nupirkau. Žinai, Baltrienė kad pavydi man, tai pavydi. Ir kitos taipgi. Sekmadienį bažnyčioje bemaž ko neprarijo mus akimis.

Abudu nusijuokė.

— Tu, — tęsė toliau žmona, — batus sau nusipirkai, žiponą ir kelines, bet dar skrynioje turbūt dvylika svarų tų popierėlių guli. Kad tai būtų auksas! Nors vertė kokia būtų.

— Nusipirkti vėl ką nors reikalingo, — pratarė Povilas. — Beje, reikalinga būtų naujas pugas.

Povilienė susiraukė.

— Tris turi arklus ir seną plugą ir dar tau maža?

— Tai ką gi nusipirkti? Žmonos akyse sužibėjo.

— Meblius (rakandus), — atšovė tvirtai ji.

(Bus daugiau)

Lietuvių Prabočiai Lydai. Istorikas aprašymas garšingos senovės Lydų tautos, kuri, kaip matoma, yra buvusi Lietuvių prabotė. Parašė J. O. Širvydas. 35 pusl. 10

Mohamedo Kelionė į Dangų ir kiti svarbų aprašymai: Ar Mėnulis nupuls ant Žemės? Kaip Toli nuo Žemės Dangus? Ar turi Žmogus Dušią? Kam Žmogus Gyvena? Kur Prasideda Diena? Kodėl žiemą Šalta; Mažas ir Didelis Mėnulis; Saulinė Planetų Šeimyna. Parašė K. S. Karpavičius. 126 puslapiai 50

JUOKIS

ir Svetas juoksis su tavimi

NAUJAS METAS

Štai ir vėl jau naujas metas. Linksmai visi jį sutinka, Visų veiduos džiaugsmas matos, Vieni kitiems laimės linki.

Kiek tų metų jau praėjo, Ir kiekvienas naujas buvo, Vieniems laimė sužibėjo, Kitiems vargo našta kliuvo.

Ir taip sukasi į ratą: Buna naujas, ir pasėsta, O prie galo kožnas metas Laiko vilnyse paskęsta.

Jauniems laikas yr' svajoti, Skaisčiai ateitį jie mato, Seniems reikia abejoti, Ar sulauks dar galo metų.

Lai taip stojis kaip kam tinka, Ko geidž', kame laime mato, Nuosirdžiai visiems aš linkiu Laimingų šių naujų metų.

Audra.

Nuo Juokų Red.: Na tai ir sulaukėme kontesto numerio — taip umai ir karštai. Ir štai turime laimės pranešti kad laimėjo gerb. Audra, kuri ir peritaime konteste su gerb. Birute pusiau garbe pasidalino.

Knyga "Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai" patenka jai (Eleonorai Sutkieni, Roseland, Ill.).

Eilų gavome nuo daugybės kitų, jas išrinkus—atidėjus "išrinktųjų" kruvon, susidarė sekančios:

Vikta ir Kitos

O, Gaila, Gaila!

gerb. Kudliaus.

Naujas Metas

gerb. Audros.

Laikas

gerb. Kleopatros.

Meilės Nelaimė,

Išbudimas,

gerb. Atos.

Kleopatrai

gerb. Gudų.

Zig-Zagai

gerb. A. J. Jočio.

Atgimk, Gamta

Prometejus.

Su skaudančia širdžia galime prisipažinti jog labai mums gaila kad negalime jiems visiems čia paminėtiems dovanas skirti, nes visos tos eilės yra geros, tik pirmenybę nusineša gerb. Audra.

Gerb. Audra pataikė dienai: Naujų Metų numeris, nauji metai prasideda, ir tam tikslui buvo kontestas skelbta. Eilės apima visa tai ką kiekvienas tokiame svarbiame atsitikime sujudintas pasakytų.

Kitų čia paminėtų autorių eilės tilps sekančiuose numeriuose šiame skyriuje.

Kontestą laimi rimtos eilės, ir šio skyriaus naują metą pradeda antroji žmogaus pusė, ko gal jūs visai, nesitikėjot!

Kalbant apie eilų "rimtumą", gerb. Audrai prisiėjo lenktyniuoti už laimėjimą su gerb. Kleopatra ir gerb. Prometejumi.

Už juokingas, jei rimtos nebutų laimėję, būtų prisiėję lenktyniuoti gerb. Kudliui su gerb. Atos ir gerb. Jočiu.

Nusirito nuo mūsų pečių didžiausias ir sunkiausias darbas koks yra renkant kontesto laimėtoją. Kaip gi ne: kožnas nori laimėti, kožnam noris skirti, o tik vienam iš visų tegali duoti!

Naujo meto sulaukęs kiekvienas kuris mislija pamislija, kuris svarsto pasvarsto: ką tai reiškia? Juk rodos nieko tokio. Pernai buvo "1921", dabar yra "1922", paskui bus "1923", ir kaip lengva tas skaitlines pakeitinėti. Ir kodėl tik 1922 mes težymime kada jau žemė gyvuoją bent tukstantį milijonų metų? Ką reiškia tas mūsų žaistas kada Visata neturi sau jokio kalendoriaus?

Visatome mūsų gyvenimui yra skirta tik vienas metas, bet mes jį išdaliname į trupsmazus gabalėlius, pavadiname savo "metais", ir skaitome nuo užgimimo iki mirties, lyg mazgas ant šniuro, o šniuras vienas.

Jeigu mokat persistatyt bėgantį laiką, kaip daug išpužiotas žmogui duoda. Štai dar kulkis, prabėga kiek laiko — jau vaikas, paskui jaunikaitis, paskui vyras, paskui pradėdi senti — ir...

Štai kurie rengėsi dalyvauti konteste, kurie laukė matyt kas laimės, ir visi kurie čia skaitė mėnuo atgal, dabar skaitydami jau yra keturiomis savaitėmis senesni. Ir ką per tą laiką gerudirbom? Bet jau tas laikas mums niekados nesugrįš, nors dienų, savaitių ir mėnesių bus naujų, o ir kitas metas ateis.

Laiku reikia naudotis, nes praleista valandėlė niekada jau mums negrįžta.

Kun. Garmus visur savo prakalbese skelbia jog visi kitų srovių žmonės Lietuvoje bus iškarti. Krikščionys-demokatai labai nepritaria šaudymui, nes tai yra kruvinas darbas.

"Tėvynė" peržiūrėjus "Lietuvos Albumą" pasakė: Jame per daug pridėta kunigų paveikslų. "Dar-kas" peržiūrėjęs tą patį albumą pasakė: Jame pridėta permaži kunigų paveikslų.

Mes pamisliojome sau: Niekad niekuo niekas nieko užgandindint negali.

Kokie paiki tie smertelni žmoneliai.

"Amerikos Lietuvis" visą metą buna bedieviškas ir liberališkas, o kaip ateina Kalėdos kitaip nemoka jų išreikšti kaip tik indėnams Panelės švenčiausios paveikslas.

"Naujienos" ant kryžiaus karia ožius, bet kada kas numiršta — prie vardo padeda kryžių. Kitaip pagrabo nebutų.

Pora savačių atgal iš Atstovybės "Dirvai" prisiūsta atsišaukimas į Žydus. Straipsniai atėjus, suaukta visas editorialis štabas, svarstyta, svarstyta, ant galo atsišaukimas pavesta mums. Ir mes vieni apsvarstė ir persitikrė kad šiame skyriuje neturime nei vieno skaitytų žydo, atsišaukimą nutarėme netalpinti.

Tas atsišaukimas tilpo visuose kituose mūsų laikraščiuose, ypač klerikališki.

Ištiesų, ištiesų sakome jums kad Clevelandas yra laimingas! Nes milijonai dabar šiame mieste gyvenančių žmonių nemirs! Tukstantai šiame mieste gyvenančių bus amžinai gyventojais. Ir verksmas ir nuliudimas apims Pittsburgo gyventojus, o ypač Lietuvius, šitą su-

žinoję, nes jie nusipirko sau karpines! Eikite, bėgkite, važiuokite ir rinkitės visi čionai, nes ištiesų, ištiesų visi kurie išliks gyvi iki 1925 metų turės progos gyventi amžinai! — skelbia Biblijos studentai.

Bet Clevelando bolševikai nubalsavo kad kas prie "Mirtos" nepriklausys bus iškeiktas ir neregės Rusijos "rojaus" amžinų linksmybių!

Gerb. C. P., kuris andai bandė išaiškinti mums tikrai meilės reikšmę, toliau rašo: "Aš labai nusiminiau jei dar netikrai išreiškiau meilės apibudimą. Jeigu dar duris šin skyrin atdaros, prisiūniu prie to priedą. Meilė tai smulkutėlis, baugštus ir jautrus it vabalėlis. Nors žiba kaip brangus žemčiugas, bet lėpus, minkštas ir koks pukas. Kartais nuo vėsiaus vėjelio arba nuo šiurkštaus žodelio šiaušiasi, šiurpsta, brinksta ir tvinksta; alpsta, apmiršta, aušta ir stingsta. Meilė gali visi garbinti kaip deivę, nieks negali lyginti jos su pragaru. Garsieji raštininkai sako: Nebutų meilės nečiulbutų paukšteliai, nežydėtų kvietkeliai. Tai Dievo dovana."

Teisybę mes sakėme: nei vieno gaunamų raštų nededame nes nežinome ar jie tikrai meilę apibūdina. Mes paabejojome ar ir šio autorius raštelis teisingai apie meilę kalba. Paabejojo ir pats autorius, ir štai prisiūntė kitokį išvedžiojimą. Ir dabar mes vėl nežinome.

Laimingi vyčiai kad turi kuo prisidengti: tikėjimu. Ir jei kas žodį prieš juos — tai griaua tikėjimą. Na tai ar Kun. Janušas, Rymo Katalikų, griaua savo tikėjimą leisdamas "Vana-gą" kuris vyčiams plikes taršo, ir ar "Drugas" griaua tikėjimą neužtardamas (netalpin-

Lietuvoje priimta rašyti: milijonai, paskui, antra po milijonų, vadinu milijardais, vietoj bilijonų, o trečią jau vadinu vėl kaip reikia — trilijonu. Jeigu jau taip, vietoj milijonų turėtų statyti milijardą, vietoj milijardo bilijardą, vietoj trilijono — trilijardą, jeigu nepatinka "jono" galunė gali jardais mieruot.

Mažai randasi žmonių turinčių užtekintai proto girtis tik savu geru; bet yra daugybė neturinčių savo nieko gero, o višada peikiančių kitus.

Skaitlykit ir Platinkit Tėvynės Gynėjų-Šaulių Laikraštį "TRIMITA"

"TRIMITA" leidžia Lietuvos Šaulių Sąjunga kuriai rupi ne kuri atskirų partijų ar luomų reikalai, bet Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės gynimas ir demokratino jos surėdymo tobulinimas ir stiprinimas.

"TRIMITAS" tiekia daug žinių iš Lietuvos pasaulio gyvenimo. Jame aiškiai ir vaizdžiai nušviečiama Lietuvos vidaus ir tarptautinė padėtis.

"TRIMITAS" deda eilėraščių, apsakėlių, vaizdėlių iš šaulių kovos už nepriklausomybę, politinių ir mokslinių straipsnių ir šiaip daug gražių pasakojimų.

"TRIMITAS" eina kartą savaitėje: 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Amerikoje: metams 4 dolariai; atskiras numeris 10 centų. Lietuvoje: metams 96 auksa; atskiras numeris 2 auksa.

Broliai Amerikiečiai! Jums už jurių-marių gyvenantiems "Trimitas" geriausia paaiškina padėtį mylimos tolimos Tėvynės del kurios gerovės Jūs širdis taip jautriai plaka. Tat išsiųskit "Trimitą" sau ir išsiųskit savo giminei Lietuvoje. Tuojau pasisukit laiškelį "Trimitui" pranešdami savo adresą. Viena mėnesį — keturis numerius — siuntinėsim "Trimitą" dovanni kad galėtumet su juo susipažinti. O turime vilties jog susipažinę paronėsit kad nuolat Jūs naryn lankytų "Trimitas". Adresuokit:

"Trimito" Administracijai, Lithuania, Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

NAUJAUSIA PIRMUTINE TOKIA KNYGA MUSŲ KALBOJE! Kiekvienas Ją Turėtų Nusipirkti!

Angliška parašė Prof. Edgar J. Banks Vertė K. S. Karpavičius.

200 Puslapių :: :: Kaina \$1.00 Drutuose audimo apdaruose \$1.75.

Telpa sekantieji keturi paveikslai: Didėji Egipto Piramida ir Sfinksas kaip jie išrodė 1921 metais.

Flat Iron Buidingas New Yorke.

Zeuso pavidalas Dianos pavidalas.

Šioje didelėje ir populiariai parašytoje (taipgi aiškiai lengvai išverstoje) knygoje aprašoma sekantieji septyni senoji, mums mirusio, pasaulio stebėtinai dalykai kurie nerado nieko sau lygaus nei ilguose amžiuose senovėje, nei niekas šių gadylių kultūros ir civilizacijos būdais neįstengė padaryti:

- 1—EGIPTO KARALIAUS KHUFO KAPAS, kaip, iš ko jis padarytas, jo augštis, didumas ir visa tų laikų istorija iš 3,000 metų prieš Kristų.
- 2—BABILONO MIESTO MURAI—apie Babiloną visi žinot iš šventraščio, susipažinti su juo šitų murų gadyne tarpu bus labai svarbu.
- 3—OLYMPIŠKO ZEUSO STABAS, neapsakomo didumo ir puikumo stovykla.
- 4—DIEVĖS DIANOS MALDNAMIS—ir jos ant žemės atsiradimo istorija.
- 5—KARALIAUS MAUSALIO KAPAS: istorija brolio su sesere meilės ir jų šeimyninio gyvenimo, karionių, laimėjimų ir pagerbimų.
- 6—RHODES SALOS STOVYLA—Saulės dievo Apollo stovykla pajuryje.
- 7—ALEKSANDRIJOS ŽIBINTUVAS, jo stebėtinai įrengimas, augštis, tikslai, užkariavimai, pasakos ir suardymas.

Reikalaudami knygos, užsakymus ir pinigų siųskit šiuo adresu:

"DIRVOS" KNYGYNAS
7907 Superior Ave. : : : Cleveland, O.

BIZNIŲ SRITYJE

(Šį Skyrį veda V. K. Račkauskas. Į visus paklausimus duodama teisingi ir nuoseklūs atsakymai spaudoje. Laiškus su paklausimais adresuokite šitaip: "DIRVA", Biznio Skyrius, 7907 Superior Ave., Cleveland, O.)

Neatsargumas su Pinigais

Rodos jau senai turėjo per-eiti tie laikai kada mūsų žmo-nės laikydavo savo pinigus pan-čiakose, "baksukuose", kiše-niuose. Yra užtektinai bankų kur galima saugiai sudėti pini-gus ir nuosimti gauti. Yra net ir Lietuvos bankų. Vienok gi atsiranda žmonių kurie geriau pasitiki savo šieniku ne kaip banku.

Nesenai buvo šitoks atsitiki-mas. Į Baltic States Banką New Yorke atbėgo uždususi mo-terėlė ir interėja kasieriui 1,400 dolarių, popierinių, pusiau su-degusių, ir klausia ar tie pini-ga dar geri, ar jau žuvę. Pini-gus bankas priėmė. Moteris pa-aiškino kaip pinigus laikiusi pe-čiame "del atsargumo"!... Bet, pamiršusi, pečių pakūrė. Ir tik pakurusi atsiminė. Vyras susi-degino rankas begelbėdamas. Tai buvo visos jų turtas sutau-pytas per keletą sunkaus darbo metų.

Kokia Yra Vertė Baltic States Banko Šerų

Klausimas. Pil. Adžgauskas rašo klausdamas: "Kiek yra vertė Baltic States Banko šerų? Jie buvo parduodami po \$130, organizuojant Banką, 1920 m., o dabar, kaip girdėjau, Atstatymo Bendrovė parduoda juos po \$120?"

Atsakymas: Baltic States Banko šerų vertė dabar yra di-desnė ne kaip ji buvo organi-zuojant banką. Pagal spalio mėn. atskaitą, banko surplusas siekė \$75,000. Už 1921 metus bankas išmoka dividendo 5% ir po to dar iš šių metų gryno pelno bus paskelbta ir kitus me-tus virš \$20,000. Sprendžiant pagal tai, B. S. Banko šerai da-bar yra vertes mažiau \$140. Todel, jei L. A. B-vė pasiulo Tamstai Baltic States Banko šerų po \$120, — nieko nelauk, pirkit tiek kiek tik gali.

DELEI MIKOLAINIO "CIRKULIARO"

Iš vieno savo draugo Ameri-kečio gavau iškarpa iš No. 32 "Dirvos", kuriame patalpinta P. Mikolainio laiškas "Išėjimui ir Ateimui Vargai". Sykiu gavau iškarpa iš No. 99 "Darbininko" su ištraukomis iš "Dirvos". Tuoj pamačiau kad tai tas pats p. Mikolainio raštas kurio ko-pijas jis prisuntė tuloms Lie-tuvos laikraščių redakcijoms ir Valdzios įstaigoms iš kurių man tapo perduota.

Perskačius, man nereikėjo daug stebėtis iš p. Mikolainio "sąžiningo" rašto, kadangi man redaguojant "Sandarą" Bosto-ne, ir visai, kaip ir dabar, nepa-žįstant p. Mikolainio gaudavau iš jo laiškus inkriminuojančius taipgi man nepažįstamą tulą jo kaimyną-konkurentą. Ir kuomet atskaičiau kad tokių dalykų negalima talpinti į "Sandarą" ir patariau kreiptis į vietinius Brooklyn laikraščius, tai jis man parašė kad "negalima rašyti Brooklyn bei New Yorko laikraščiuose, kadangi čia gali patraukti teismą". O kuomet šmeižiamas asmuo yra kitas ša-lis, tai p. Mikolainis drąsiai rašo, p. "Dirvos" redaktoriaus, ma-tomai atmindamas senas asme-nines intrigas, drąsiai talpina. Gaila kad p. Mikolainis vaduo-jasi vien atgyventomis minti-mis ir pagieža.

Jis mini vardus keturių emi-grančių: Valiuniutės, Sidaugai-tės, Galiauskaitės ir Kazlauskai-tės, matomai tu kurioms laiva-kurtos per jį buvo išpiktos ir kurios kreipėsi į Lietuvos Emi-gracijos Biurą pagalbėt jų ke-lionei Amerikon. Augščiau įva-rdintie emigrantas, kaip tukstan-čiai kitų, mandagiai prašė Biu-ro joms pagalbėti gauti reika-lingus dokumentus ir vizas ir palydėti iki laivo. Stokuoja-mus pinigus taip pat prašė par-traukti kabeliu, kadangi antraip vizų laikas gali išsibaigt. Į penkis dienas pinigus iš Ame-rikos dolariais arba auksiniais Kaunan galima partraukti tik per tas įstaigas kurios čia turi avansą. O kadangi tai čia tu-

ri Baltic States Finance Cor-poration iš So. Bostono, kuri te-legramų adresu turi "Balfinco Boston", tat kabeliuose ir nu-rodoma emigrantų kvietėjams įmokėti pinigus į Balfinco, o gavus patvirtinimą išmokama emigrantui. (Tulą laiką kabe-liai buvo siunčiami iš Karaliau-čiaus varden ekonomijos emi-grantams, kadangi iš ten bu-vo tris kart pigiau negu iš Kau-no. Į Karaliaučių buvo perduo-tama iš Kauno telefonu.) Tuo tarpu kaip protingi emigrantai reikiška L. E. Biurui savo dekin-gumą, agentas Mikolainis ima vartot nedorą konkurencijos bu-dą. Jis skelbia buk "Kazlauskai-tė dar liko skolinga 770 auk-sinų už rodą." Tuomi remian-tis Kauno "Laisvė" rašo ilgiau-sį straipsnį abejodama kaip ga-lima emigrantams pinigus sko-linga 770 ne už "rodą", bet už padarytas jam vizas ir apmokė-tą kelionę iki laivui, o kadangi ji nusiskundė ant neturto ir pa-ti pasirupino tulus dokumentus, tat skolą L. E. Biuras jam dova-nojo. P. Mikolainio rašymai apie mokomos sumos kiekybę mąstantiems žmonėms reikš-mės neturi, nes L. E. Biure yra bendrai išdirbtas tarifas sulyg-kurio ir vedama atsiskaitymas su emigrantais. Įvykstant ryš-kioms valiutos kurso atmai-noms, daroma naujas tarifas, augštesnis arba mažesnis, ži-rint kurio pusėn svyrą Lietu-vos kursuojanti valiuta.

"Dirva" su p. Mikolainiu ma-ne kaltina už pakvietimą žydo į bendradarbius. Nekalbant apie kaltinimų reikiškumą antisemi-tizmą ir apie klaidingą p. Mi-kolainio charakterizavimą daly-ky, turiu pastebėti kad per Lie-tuvą iš Rusijos ir iš Lietuvos didžiausis nuosimtis išvažiuo-jančių Amerikon, Afrikon, etc., yra žydai.

Svarbiausį darbą mano vado-vaujamame Lietuvos Emigraci-jos Biure atlieka Lietuviai. Vi-pri tarnautojai yra Lietuvos pi-liečiai. Bet jeigu pažvelgsime į p. Mikolainio ir kitų agenturas pa-matysime kad jos Lietuvoj rim-tų atstovybių neturi ir per jas siunčiami iš Amerikos pinigai patenka į žydų agenturas iš ku-rių gavęs pakvietimą žmogus atėjęs negali Lietuviškai susi-kalbėti ir kartais turi mokėt už perkaltbėjus, už pasirašymus, o dažnai tuščiom namon važiuo-ti arba kreiptis į rimtą įstaigą Vaziavau Dieną ir Vai Žydėi, Žydėi (mišr. ch.) 25c Vai tu žirge ir Per Tamsią Naktelę 30c Vienas žodis ne šnekla (mišram chorui) 45c

nei geografinės padėties nepa-žįsta ir del to jų pakvietimai pra-nešiami buna ne Lietuvių kalba surašyti ir dažnai Lenkijon pa-klįva.

Nors užsivertus darbais, gy-venant Lietuvoje yra lengva matyti kokia Amerikos firma atsako savo skelbimams ir są-žiningai patarnauja komunika-cijoje su Lietuva. Atsakančiaus-ia darba atlieka Baltic States Finance Corporation So. Bosto-ne; "Amerikos Lietuvis" Wor-cesters, Mass.; Universal State Bank, "Naujienos", Zolpis, Da-mijonaitis, Mickevičius — Chi-cago; Urbso-Sekys & Co. Law-rence, Mass.; Baltic States Bank New Yorke ir dar kelios Lietu-vių agentūros. Kitos dirba la-bai primitiviai ir, kaip minėjau, Lietuvos žmonėms padaro daug bereikalingo vargo.

Gavę iš Amerikos laivakortes Lietuvos piliečiai su nurodymu kreiptis į "savo liniją" turi daug vargo ir išlaidų, ir galų gale nuo "savo linijos" kreipiasi į Lietu-vos Emigracijos Biurą. Kaune yra apie dešėtkas emigracijos įstaigų, bet apart L. E. Biuro visur kitur vadovauja svetim-saliai. Tik White Star Linijos agenturoj "Oceanic" yra Lietu-vių, tai pp. Yčas ir Dr. Šlu-pas, kurie yra pasirašę kon-traktą su tos linijos atstovais Austrijos žydais, Falk ir Shon, ir kuriai Kaune vadovauja p. Tone. Gi L. E. Biuras nėra kurios nors linijos specialie at-stovybė, bet yra Lietuvos Val-džios legalizuota įstaiga gelb-stanti važiuojantiems visomis linijomis. Pagalba reikalinga ne tik naujai važiuojantiems, bet ir sugrįžusiems iš Ameri-kos Lietuvos piliečiams kuriems grįžtant Amerikon yra daugiau komplikacijų negu pirmą kar-tą važiuojantiems. Tokie visur pasivaikščioję atsikreipia į L. E. Biurą ir prašydami nusist-juos nors į Kanadą, keikia vi-sus skelbusius Amerikoje buk-laikė šešių mėnesių jie liuosai galėsią grįžti Amerikon....

Man būtų daug maloniau jei ši raštą bučiau galėjęs pašvest realių progų apibūdinti su-grįžtantiems Amerikiečiams į Lietuvą. Bet kuomet matai kad

užsiima "publicistika" toki as-menis iš kurių reikėtų pareika-laut pasiaiškinimo teisme, tai labai nenoromis prisieina užimi-nėti laikraštį vietą.

Kastantas Norkus, Liet. Emigr. Biuro Direkt. Kaunas, gr. 7, 1921.

"DIRVA" ATPIGINTA (žiur. p. 2-ra)

DR. J. ŠEMOLIUNAS Akių Gydytojas

Ofiso valandos 10 ryte iki 12 2 iki 5 po piet Nedeliomis nuo 10 iki 12 Vakara is ofisas atdaras nuo 7 iki 8 935 E. 79 St. Garfield Bank Bldg.

NUOŠIMTIS

SKAITOS! NUO TOS DIENOS, kada pinigai padedami taupinimui

L A K E SHORE BANKOJ

ir subjektas sulyg regulaci-jos išmokama iki tai dienai, kurioje atsiimti savo pinigai.

4%

St. Clair ir East 55-ta gatvė, Prospect ir Huron, Superior ir Addison, St. Clair ir East 125-ta gatvė 12000 Superior Ave.

L. WURM

PERKRAUSTYMO IR SAN-DĖLIO KOMPANIJA Ofisas 1328 E. 80th STREET Netoli Superior. Telefonai: Bell — Randolph 1198 Ohio State Princeton 979-W

Teatrališki Veikalai

Balon Kričės Sausas nesikelsi— trijų atidengimų komedija, visų scena ta pati. Lošia 3 moteris ir 4 vyrai. 54 pusl. Kaina 35c.

Meilė—Visų Ligų Gydytoja — komedija trijuose aktuose, I ir II akto scena ta pati, III pasimaino. Reikia 3 moterų ir apie 10 vyrų. Lengva ir puiki lošimui. Pysl. 40. 25c.

Klebonas Kaltas — 4 veiksmų komedija iš gyvenimo, reikia apie 10 ypatų. Kaina 45c.

Pavogtas Kudikis — trijų aktų tragedija, 48 pusl. knygėlė, lošia 6 merginos ir 10 vyrų, prie jų keletas pašalinių. — Kaina 40c.

Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 6 atidengimai. Veikia 17 vyrų ir 4 moteris. Pysl. 35. Kaina 30c.

Tremtinis — drama iš krikščionybės platinimosi. Vieno akto. Lošia 2 moteri ir 4 vyrai. (Lošėjai jas gali gauti pirkti "Dirvos" Knygynne. Reikalauki-te tuojau.)

Brolžudys — penkių veiksmų tragedija iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Reikia 19 ypatų, jų tarpe šešių moteriškų. Leng-va perstatyti, kaina 75c.

Laimės Jieškotojai — ketu-rių veiksmų drama iš Lietuvos gyvenimo. Lošia 15 ypatų, jų tarpe 4 moteriškos. Kaina 40c.

Reikalaukit "Dirvoj"

PARDAVIMAI

BUCERNE IR GROSERNE — Lie-tuvių apgyventoj kolonijoj, netoli naujos Lietuvos kaimo. Kaina prieinama. Taipgi turime puik-iausi namą ant E. 74 gat., netoli Superior, 2 šeimynų, 12 kambarių, su visais intaisymais. Kaina \$8,550. Tu-rime daugybę kitų namų už mažiau-sias kainas, kurie čia nėra pažymė-ta. Norėdami darsioti kreipkitės pas mus, suteiksime teisinga patar-navimą. (1)

POV. SELICKAS & CO. Real Estate 1592 E. 47 St. Cleveland, O.

Prospect 2420 Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir staty-tojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pa-kuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gaut pagal prokes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIS-KĄ agentą — G. KUNAŠAUSKĄ. Agentura uždėta 1910 m. PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persuntimas PINIGŲ Į LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmai-nau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas

179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

CHORAMS DAINOS MUZIKA

Žiema, Draugijų Veikimas — Chorai ir Solistai Jieško Naujų Dainų Štai Jos!

DAINŲ IR MUZIKOS GAIDOS Gaunamos "Dirvos" Knygynne

REIKALAUDAMI GAIDŲ PAŽYMĖKIT JŲ AUTORIŲ

MIKO PETRAUSKO VEIKALAI

Šiu nakeialy (dzukiška) 30c
Jojau Dieną (dvi: augstam ir žemam balsui) 60c
Ko Liudis, Svetelė? 20c
Vai Aš Pakirščiau 20c
Už Šilingelį 20c
Dovanoj (dzukiška) 15c
Skyniau Skynimelį 15c
Tykiai Nemunėlis Teko 15c
Saulutė Raudona 25c
Lihgo (Latviška) 15c
Kregždėlė (duetas prie piano. Žodžiai V. Kapso (Angliškai žodžius pritaikė P. Preseavage) Išeido Lithuanian Conservatory of Music, So. Boston, Mass.) 30c
Zalčio ir Gulbės-Dievačio Duetas (iš op. "Eglė-Zalčio Karalienė". Angliškai žodžiai R. Ka-ružos) 75c
Jaunosios Daina (iš op. "Vestuvės". Angliškai žodžius pritaikė Anna Lutkus) 35c
Birutės Daina (aria iš op. "Birutė". Angliškai žodžiai Anna Lutkus. Solo ir pianui) 30c
Girių Karalius (I veik. fantastiška opera) 3.00
Aras (kvartetas) 40c
Neverk pas Kapą (mišram chorui) 50c
Metai po Metų (vyriškas kvartetas) 40c
Oi, Ruta, Rutele (solo) 50c
Pasaka (solo) 80c
Nokturnas — Ačiū (solo) 75c
Kur tas Šaltinėlis (solo) 50c
Vai, Verčia, Laužo (solo) 50c
Lietuviškos Dainos (mišr. chorui) II sgs. 25c
Gamta Graži (4 lygiems balsams) 50c
Skambančios Stygos (duetas) 50c

ST. ŠIMKAUS VEIKALAI

Ant Tėvelio Dvaro ir Tykus Buvo Vakarelis (mišram chorui) 35c
Aš Jojau Per Girelę ir Žaliuką, Rutele (m. ch.) 30c
Atsiveikimimas su Giris (mišr. chorui) 60c
Aš Įsilvikičiau Čigono Rubą (duetas) 1.00
Atsiveikimimas su Tėvyne (mišr. chorui) 1.50
Darbininko Daina (mišr. chorui) 60c
Era Mano Brangi (baso solo) 50c
Kaip Raiba Paukštutė (solo) 1.00
Ilgu, Ilgu (keturiems lygiams balsams) 60c
Kareivių Daina (trio) 60c
Kur Bakutė Samanota (solo) 60c
Lietuviai Esame Mes Gimę (chorui) 75c
Lopšinė Daina (solo) 60c
Mes Padainuosim (mišr. chorui) 30c
Mesle Mano ir Šėriau Žirgelį (mišr. chorui) 30c
Meslemano, Mergužėlė ir Einu per Dvarėlį (mišram chorui) 30c
Ne del Taves aš, Mergelė (solo) 30c
Oželis (mišr. chorui) 60c

J. T. KELPSOS VEIKALAI

Ne Margi Sakalėliai (ir Lenkų ir Rusų kalbom) 75c
Lietuvos Himnas (solo) 60c
Mergvakrio Daina ir El, Tėveli (mišr. ch.) 35c
Aš Pas Tėvelį ir Močiute Mano (mišr. ch.) 35c
Aš Toli Nuleista ir Tris Dienas (m. ch.) 35c
Balknė, Tarnė, Žirgelis, ir Gerkin, Broliai 35c
Močiute, Miego Noriu ir El, Varge (m. ch.) 35c
Kad aš Buvau Mergelė ir Atlėkė Sakalėlis (m. ch.) 35c
Oi tu, Lakštingalė ir Vanagėlis Tupėjo (m. ch.) 35c
Eisiu į Girelę ir Uį, uį, uį, Dieve (mišr. ch.) 35c
Keturi Suktiniai (pianui) 60c
Gailėsio Giesmė (trio) 25c
Asperges Me (trio) 50c
Mozurka (Lietuviškai — pianui) 50c
Pasaka (pianui) 60c
Tautiški šokiai: Kepurnė ir Klumpakojis (pia.) 50c
Taut. šokiai: Suktinis, Nasyšs ir Noriu Miego 50c
Tris Liaudies Dainos (pianui) 50c

A. ALEKSIO VEIKALAI

Ak, Myliu Tėvyne (solo) 75c
Grazi čia Giružė (solo) 60c
Ginkim šali Lietuvos (mišram chorui) 60c
Meile Uždegta Krutinė (solo) 65c
Meilė (solo) 40c
Mes Grįsim Ten (mišram chorui) 75c
Lietuvos Vyčių Himnas (solo) 25c
Visuomet Širdis Surakinta 60c

Č. SOSNAUSKIO VEIKALAI

Kur Bėga Šešupė (mišram chorui) 25c
Karveldis (mišr. chorui) 30c
Lėk, Sakalėli (mišr. Chorui) 40c
Užmigo Žemė (mišr. chorui) 35c
Kanklės. Liet. dainos, Dr. V. Kudirkos, 4 vyriškiems balsams sutaisytos. Čia telpa 18 dainelių. Tilžėje 1895, pusl. 24 25c
Dainos, sutaisytos ant keturių balsų. Surinko L. Ereminas. Tilžėje 1902, pusl. 82, Drutai gražiai apdaryta 1.50
Revolucijos Giesmės — priręgtos vyrų chorams, dviem, trimis ir keturiems balsams. Boston, Mass, 1908, pusl. 16. 35c
Vitauro Koncertinis Maršas (P. Stankevičiaus) 60c
Lietuvos Himnas (A. Kočanovskio) pianui 50c
Išsimokinimas Gaidų ant visokių instrumentų, ir dainavimo. Parašė J. A. Baronas. 1.00
"Pumpurėlis" — Operetė — Muzika A. S. Pociaus, Chicago, Ill. 25c

Reikalaukit "Dirvos" Knygynne

"DIRVA"

7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio

!DOVANAI!

Mūsų yra didžiausia Lie-tuviška įstaiga. LAIVAKORTES parduo-dam dar pigiau, nes vėl at-pigo!

PINIGUS siunčiame daug pigiau ir greičiau. Partrau-kiamo grimes iš Lietuvos kuotrupiausias laike. Vi-si mūsų kostumeriai suėdo daug pinigų. Kas prie mu-sų kreipis su koku nebut reikali ir prisius penkis ze-rus, attrauks savo pažistamų tas apturės puikią dova-ną. Rašykite pas mus arba užekite, o to nesigailėsite. Atminkit mūsų adresą:

International Travel Bureau

Dept. D 136 East 42nd Street New York, N. Y.

Dr. Ray R. Smith, Dentist

6701 ST. CLAIR AVE. Kampas E. 67 St. Darbą įvairantuoju dešimčiai metų. Mano ofisas atdaras vakarais, taigi jums nereikia gaisiot iš darbo dantu taisyti. Naudoju savo garų "Peridonto" del Be-ksausmio Dantų Traukimo.

"Nereikia daugiau kankintis be miego per šitais naktis su verkančiu kudiuku," jį pareiškė, "nes aš jam daodu BAMBINO ir paguldau į lovą."

Mėslungis, dieglys, suiręs pilvas, perpilni vuduriai suteikia maži-viui bereikalingą nes-magumą

BAMBINO

pašalina šiuos nesmagumus. Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus! Aptiekose parduoda po 35c. arba norint, kad pri-siystumėm per pašta, tai reikia siųsti 40c. j

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York

Greičiausia Nuperkame ir Pilnai Užmokame

MES reikalaujame keliolikos Namų vienos ar dviejų šeimynų, tarpe St. Clair, Euclid, East 26-tos ir 105-tos gatvių, už kuriuos mokėsime pil-nai (Cash). Mes nesame perkupčiai (agentai), bet tiesiog pirkėjai, todėl jūs turėdami pardavimui Namus duokit mums žinią laišku, telefonu arba ypatingai, del apkainavimo, o mes trumpu laiku duosime atsakymą.

THE REPRESENTATIVE REALTY CO.

ANTROS GRINDIS HANNA BUILDING

Euclid Avenue prie East 14th Street

Abu Telefonai

Skyriai yra šiose Vietose:

A. B. BARTOSZEWICZ

PETRAS MULIOLIS

Telefonai

Rosedale 1157

Prospect 953

7907 Superior Avenue

Princeton 2727

2006 St. Clair Avenue

Central 6488

Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Randolph 1157

Clevelando Vyčiai — Skandalistai ir Vienišės Ardytojai.

Skaitydamas "Darb." No. 146 radau straipsnį iš Clevelando apie Katalikiškų Draugijų Sąryšį. Matoma to straipsnio rašėjas yra vytiš, nes tarp kitko rašo: "Sąryšis yra padaręs daug gero bažnyčiai, tautai ir draugijoms. Bet Sąryšis daugiau jau negali gyventi, girdi, reikia Sąryšį perkelti į Federaciją ir vietoje Sąryšio Federacijai turės viską paimti ir savo rankas".

Gera mūsų Senas Clevelandietis "Dirvos" No. 48 išsireiškė kad vyčių žydnėmiais griau-na mūsų senų Clevelando katalikiškų draugijų veikėjų darbą. Tas tiesa kad griau-na ir ardo jie mūsų vienybę. Šis faktas sukompromituoja patį vyčių nusistatymą. Korespondentas ten sako jog Katalikiškų Draugijų Sąryšis yra padaręs daug gero bažnyčiai, tautai ir draugijoms. Jeigu Sąryšis yra toks geras, tai dėlko jį trokštate ta Sąryšį perkeisti į Federaciją? Ar dėl to kad vyčiai Sąryšyje negali suklikti savo malūno ratą? Ar dėl to kad į Sąryšį draugijų nariams nereikia mokėti savo kvoterių bei dolarių kaip reikėtų mokėti į federaciją? O vyčiai tuos pinigų sau gražiai mokėtų susiskaityti.

Ne, tas tai jau perdaug. Seni mūsų veikėjai nepavėlys vyčiams ardyti mūsų vienybės ir griauti mūsų Katalikiškų Drūjų Sąryšio, o draugijų nariams uždėti mokesčių, federacijai kontribucijų. Gana jį varėte savo propagandą iki žmonės nepamirštų jį, tačiau: daugiau neuzdeisite jokių kontribucijų ir nemazinsit skaičiaus draugijų narių. Pirmiau Clevelande, iki nebuvo vyčių, tarpe draugijų žydėjo šventa ramybė ir broliška meilė. Nelaiminga tuo valanda kada tuos kukalius (vyčius) pasėjo tarp Clevelandiečių. Nežinau kaip kitose kolonijose vyčiai darbuojasi. Bet Clevelande tai absoliutiškai iki šiai dienai dar nieko gero nenuveikė. Yra neva vyčių chorai, jame čia augę jaunimas padalinuotų gražiai jį būdų daugiau ir tik jie vieni būtų, bet kaip sueina "seno krajaus" senbėrnai su sugadintais plaučiais, tai apsaugok Viešpatie — daugiau kokių ir kranks negu dainuoja. Gerai jį sako "Dėke" kad pradėsite kariauti su blusomis ir tarakonais — tai bent karta atitiktų savo darbą, nes nors kartą gausite kur išbandyti savo kareivišką fizišką jėgą, nes daugiau prie nei ir nesate tikę kaip tik blusas ir tarakonus atakuoti. Iškalo atsiprašau, bet šis paskutinis jūsų spēkų bandymas jūsų sveikatai bus pasekmėmingas.

Vyčių Sulas.

TMD. 20 kuopa laikys metinį susirinkimą nedėlio, sausio 15 d., Goodrich name, nuo 2 val. po pietų. Malonėkite visi nariai susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus dalinama nauja knyga "Kitas Karas", būtų gera kad kuodaugiau-sia naujų narių atsivestumet. Šiais metais TMD. rengia iš-leisti du labai svarbius veikalus — "Psichologijos Rankvedis" ir "Istorijos Braidynas". Tai yra svarbi užduotis daugiausia narių ir seniems gauti mokymus visus mokesčius. V. P. Banionis, rašt.

SUSIRINKIMAI

Draugijų kas mėnuo atsi-buna sekanti

Pirmą nedėdienį, nuo 2 po pietų Dr. V. Kudirkos Draugystės Flynn-Froelch Salė 5309-11 Superior Ave.

Pirmą ketvėterį, 7:30 val. vak. Susiv. Liet. Am. 14 Kuopos Lietuvių Salė 6835 Superior Ave.

Antrą nedėdienį, 2 val. po pietų A. Liet. Tautinės Sand. 18 Kp. Goodrich House 1420 E. 31 Street

Antrą Sėdę kožno mėnesio Amerikos Liet. Piliiečių Klubas Lietuvių Salė, 6835 Superior av. nuo 7:30 val. vakare.

Trečią nedėdienį, 2 val. po pietų T. M. Draugijos 20 Kuopos Goodrich House 1420 E. 31 Street

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumerų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su

PAIN-EXPELLER

Valžbažnikis užręg. S. V. Pat. Ofise. Žiūrėk kad gautum tikrąjį garsųjį per daugiau kaip 50 metų. Belkalank, kad turėtu įkarc (Ancher) Valžbažnikį.

ATVAŽIUOJA Į CLEVELANDĄ SU KONCERTU

~~~~~

Žymus Lietuvių kompozitorius ir dainininkas, Mikas Petrauskas, apvaži-nėjęs Europoj ir aplankęs Lietuvą, Subatoj, Sausio 14 d., nuo 7:30 v. va-kare, duos koncer-tą, ir visi rengiasi eiti ir vėl jį pama-tyti.

Su M. Petrausku dalyvaus dar A. S. Pocius, O. Pocienė, iš Chicago, Jonas Butėnas, J. Žiuro-nas ir dar gal kiti kas iš vietinių.

~~~~~

The Lithuanian Mortgage Co. gruodžio 31 d. išmokejo savo šėrininkams pusmetinį 12 nuosim-dividendą. Nors palengva, si-pelninga Lietuviška įstaiga au-ga gerai ir šėrininkams duoda 12 nuosimėjų pelno metuose.

Lietuvių Namų ir Paskolos Draugija (Bankas) laikys savo metinį susirinkimą sėdėdį, 11 d. sausio, nuo 7:30 vakare, Lie-tuvių salėje. Susirinkimas yra svarbus, bus renkama 5 nauji direktoriai. Valdyba.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas susirinkimas įvyks sau-sio 11 d. Šis susirinkimas bus metinis, taigi yra prašomi visi nariai susirinkti ir tinkamai vi-tartiti Klubo reikalus. Podraug-siame susirinkime nauja valdy-ba užims savo vietas.

Taip pat yra kviečiami visi Clevelando Lietuviai ateiti ir prisirašyti prie Klubu, nes jis yra vienas ryšis kuris vienija visus Lietuvos Amerikos piliiečius. Taigi kam būtų kiekvie-nam atskirai kar mes, visi šios šalies piliiečiai Lietuviai, galime būti susiręsi ir veną galingą ry-šį nepaisant atskirų jokių reli-gijos nei tautos reikalų, nes Amerikos piliiečiai visi lygiai stovi po viena Dėdės Samo vė-lavai. Taigi ateikite ir prisirašykite prie A. L. P. Klubu. Susirinkimai atsibuna kas an-trą sėdę kiekvieno mėnesio, Lietuvių salėj, 6835 Superior av. nuo 7:30 vakare. Klubu koresp. Ad. Padegimas.

M. Petrausko koncertas bus vienas iš didžiausių nuotikių Clevelande 1922 metų pradžio-jė. Tas didelis koncertas atsi-bus Lietuvos salėje, subatos va-kare, sausio 14 d., nuo 7:30 v. Sykiu su Petrausku važiuoja A. Pocius, pianistas, ir O. Pocienė, gabi, garsi Chicago daininin-kė.

Naujas miesto Majoras, Fred Kohler, sausio 1 d. užėmė savo vietą. Su juo sykiu inėjo dau-gelis naujų valdininkų, jo kabinėtas. Kohler iš sykiu pasiro-dė smarkus: įsakė griežtai vi-siems miesto darbininkams plėdyti darbo valandas ir dirbti laike jų, grasindamas paleisti iš vietų visus tuos kurie turi ko-kius nors savo pašalinius užsi-ėmimus. Apmazino skaičių vi-sokių darbininkų, tuo budu no-rėdamas sumažinti miesto lėšas. Padarė sujudimą viso miesto policijoj, gerai žinodamas kaip ji veikia, nes keletas metų atgal pats buvo policijos viršininku.

Apsaugok Savo Turta

Ugnis, Žaibas, Vėtros, Vagis ir kiti netikėti

Atsitikimai gali Sunaikinti

Tapo viską ką esi sutapęs per visą laiką, todėl atmink Apsidrausti (Insišiuirinti) labiausia nuo Ugnies (Fire) Namus, Naminus Rakandus (Fornicius). Tą galima atlikti per P. Mulioli, geriausio-se Kompanijose, todėl reikale nepamirškite. Tais reikalais galima apsirūpinti per telefoną, laiškų arba ypatiskai atsilankius

Šiuo antrašu:

P. MULIOLIS

Ofisas 2006 St. Clair Avenue

Prospect 953

Central 6488

Gyvenimas: 6721 Edna Ave.

Rose. 3775-J.

DAR APIE DAKTA-RUS-APGAVIKUS

Mano perspėjimas, ilpė N. 50 "Dirvos", pataikė į pačią opiausią vietą. Tulas J. J. S. "Dirvos" N. 52-me. išrodė vi-sus medikus "legališkais feike-riais ir šarlatanais", su didžiausiu "unaru" iškėlė į pagirų pa-danges osteopatus-spaudytojus ar savo rūšies masazistus. Tas verčia manyti jog J. J. S. yra antrankis "garsiosios" Illino-jaus osteopatų kolegijos auklė-tinis ar tik ost opatiškas klap-čiukas. Nes užsimerkęs nieki-na vienus, o giria antrus — os-teopatus. Intelligentas žmogus panašiai nebutų galėjęs pasielg-ti.

Gyrimas osteopatų ir niekini-mas medikų yra tik tuščios sta-tinės barškėjimas. Savo perspė-jime ir patarime liaudžiai sau-gotis apgavikų, pasivadinsiu save daktarais, ar net alkoholi-kų ir morfina apsvaigusiu neku-rių medikų, aš visai neminėju osteopatų, kiropaktikų, masa-žistų ir kitokių "bevaisių dak-tarų". Pastarieji ponai, bent dauguma jų, stovi žemiau kriti-kos. Gi J. J. S. nevietoje išsi-šoko, galima suprasti jog "na-vorie šapka gorit".

Viena yra gerai žinoma jog visi puslapiniai daktarų ir vai-stu apgarsinimai yra tik apga-vystė. Ir J. J. S. manau, tam nesipriešins jog reikia žmones prieš panašius apgavystes per-sergeti. Už tai jau nesibars-me. Gi apie osteopatus ir ki-tokius "bevaisius daktarus" galėsime pilnai ir be burniavimų pakalbėti. Aš tik patariu pasisaugoti apgavikų ar jie bu-tų medikai, ar osteopatai, ar dar kiti patai. Bet jus, gerb. J. J. S., manote jog osteopatai vi-si yra etiški ir "all right", tik medikai "fe". Na jau, brolyti, panašus protavimo budas juk būtų paprastoje kalboje vadina-ma silpnaprotyste.

Su abelos medicinos gydyto-jais ir specialistais yra panaš-iai. Abelos medicinos prakti-kantas yra ant tiek kompeten-tiškas jog jis padaro diagnozą ir 90 nuosimėjų visų ligų pa-sekmingai gydo. Paimkime kad ir aki. Deje, J. J. S. specialiai mėgsta šį organą. Kiekvienas gydytojas visai pasekmingai gydo voku ir pačios akies už-krečimus ir net mažesnes chi-rurgiškas akių ligas. Tačiau, jeigu jis mato jog ligoniui rei-kia akių ar kokios nors spe-cialės akių operacijos, jis pa-siunčia tokį ligonį pas tokį gy-dytoją kuris toje šakoje spe-cializuoja. Arba žmogus skun-džiasi galvos skaudėjimu. Gy-dytojas suranda jog tas skau-dėjimas pačina nuo skaudulio (tumor) galvoje. Jis atiduoda tokį ligonį galvos chirurgui. Bet jei tas galvos skaudėjimas pa-eina nuo kokios nors užsikreči-mo, nerviškuomo, blogų inpro-čių, užsinudėjimų ir tam pa-našių ligų, tuomet abelos me-dicinos gydytojas labai lengvai ir pasekmingai pats pagydo. Ir taip esti visose ligose. Be to

siandieniniai medikai turi savo ligonbučius, klinikas, sveikatos skyrius, laboratorijas, konsulta-cijas ir mokyklas. O ką turi osteopatai? Viena-kita priva-tiška mokyklėlė ir viskas! Be-jie, turi ofisą Rose name! Aš dar pridėsiu, keturi osteopatai randaši Osborn name.

O kad gydytojas gali geriau spręsti apie gydytoją; literatas apie literatą; kompozitorius apie kompozitorius, kuriuos apie kur-pių tai jau visi žino. Iš to ro-dos aišku jog atviras gydytojo pasitarimas su ligonių yra vi-suomet išmintingesnis negu pa-sitarimas ligonio su kokia ku-mute ar net ir osteopatu. Bet J. J. S. mano kitaip. Jis mano jog yra bloga kuomet abelos medicinos ar šeimynos gydyto-ja, specialiuose atsitikimuose, pasiunčia ligonį pas kitą gydy-toją kuris specializuojasi kokio-je nors vienoje šakoje. Girdi, šeimynos gydytojas būtų tik in-formacijų biuras ir siuntinėtų ligonius pas specialistus. Iš to matyti jog J. J. S. žiuri į gydy-tojus kaip į magikus. Butent, pažiūrėjo žmogui į liežuvį ir negali pasakyti kokia liga ser-ga. Reiškia, tu esi menkai nu-simanantis — medikas. Ligo-niai, atsiprašau, "kulturinges-ni", turi kreiptis prie osteopa-tų kurie gydo visas ligas ir prie to nesiunčia ligonių pas spe-cialistus. Didėsnes nesamones jau negali būti. Į mediciną reikia žiūrėti per tamsius osteopatiš-kus akinius, o tuomet pamatysi-me tyrą mokslą, o ne burtus. Ištyrimui žmogaus sveikatos ir ligos reikalinga daugiau ko ne-gu pažiūrėjimo į liežuvį. Todėl medikai ir turi laboratorijas, klinikas, ligonbučius, special-es medicinos šakas ir įvairius ki-tus įrankius su kurių pagalba moksliškaai padaroma diagnozas ir taip pat gydoma. Žinoma, os-teopatams to nereikia, jie dar magiškai vartoja ir stebuklingu spaudinimu delnais, kulokais, alkūnėmis ir keliais gydo visas ligas.

Kalbant apie ekonomines aplinkybes ir šarlatanais, aš pilnai pritariu J. J. S. Bet juk tos pa-čios aplinkybės pagimdė ir visą virtinę bemokslų "bevaistinių daktarų". Ar ne? Tai kam tas aplinkybės taikint vien tik me-dikams? Juk "bevaisių dakta-rų" bile bemokslis gali tapti į tris mėnesius. Kam gi tai vel-tui mokintis 19 metų ir baigti mediciną?

Baigdamas, aš prašyčiau J. J. S. pasirašyti savo pilną var-dą ir nebandyti slėptis už ra-džių. Tada aš žinotų su kuo turiu reikala. Priesigai, į jo-kius užmelimus kaip mano ypa-tai taip ir medikams profesijai neatsakinsiu.

Dr. J. T. Vitkus.

"DIRVA" ATPIGINA

(žiur. p. 2-ra)

Erie gelžkelis, savo srityje tarp Chicago, Marion ir Cincin-nati, nuo Naujų Metų įvedė at-virą darbą ir numušė darbinin-kams algas.

NAUJAS PAGERINIMAS ŠVIESOS NAUDOTOJAMS

DAUGELIUI žmonių yra neparanku atvykti į miestą mūsų įstaigon parašyti naują apli-kaciją naudojimui šviesos, kuomet prisieina per-sikraustyt į naują vietą.

The Illuminating Company padarė patvarkymą priimti pareiškimus apie persikraustymą ir ki-tą adresą per telefoną. Pašaukit Main 6380, Service Department, ir mes tuoj sulauksim se-noj vietoj ir vėl duosim jums elektrą naujoj, jei-gu bus tenai suvesta vielos ir meteris indėta.

Šis patogumas prieinama naudotojams elektros šviesos namuose.

THE ILLUMINATING COMPANY

KADA REIKIA FOTOGRAFISTO

Patogiausia Lietuviams paveikslų studija, atlieka visokį paveik-sių darbą puikiai kaip galima, už prieinamą kainas. Daro fotografijas didelių grupių, kaip vestuvių taip ir kitokių, žaig-pavienu, didelių, vaikų ir kūdikių. Kiekvienam paveikslui turi puikių žema kainą rėmų. Iškėliaujantiems iš Amerikos reikia pa-veikslų ant pasporto — ateikit ir čia jums bus padaryta kokie reik.

SUPERIOR PHOTO STUDIO

J. BUCKONIK, Fotografas Bell: Randolph 4892

7033 Superior Ave. Cleveland

Vasarinams gėrimams mes turime Raugo ir Apinių ir visokių kitokių reikmenų, bonkų, bačkų ir kordakvinių prietaisų. Syki pa-band matysit kad namie daryti yra geriausi. — Siūnėme užsa-kymus visur, duodame numazintus (wholesale) kainas padavinė-tojams mūsų padarinių kitose krautuose. Ateikit arba rašykite del informacijų. Užsakymus išpildome per patę.

HOME BREW SUPPLY STORE

6401 Superior Avenue Princeton 466 Musų skyriai yra: St. Clair Ave. ir E. 106th St. Market. 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai

ŽODYNAS

Didžiausias žodynas, kuris j turi, Amerikos gy-vendamas. Jis jame si žodžiai ir vėni prasideda Lietuviškai, kitais Angliškai, kada katros kalbos žo-džio reikia, tam skyriuje randi. Vaziuojantiems i Lietuvą butina reikėti j žodi, kad neužmiršus Angli-kos kalbos, kuri čia Amerikoje, buvo naudinga. Jis bus jums didelis pagelbininkas. Jis nei vienas parvaži-avęs Lietuvon negalės apsigali, j tenai bus reikėti su Anglija, su Amerika ir ju tistis. Kurie patie nusi-naudosit, parvežkit saviškiams, s Lietuvioje žmonėms labai užsidedę Anglų kalbos mokėjusi.

Katalogo No. 3146. Druais apjais \$12.00 Tas pats, gera morokko oda, labai \$11.00

"DIRVA"

7907 Superior Ave.

CLEVELAND, O.

THE LITHUANIAN MORTGAGE CO.

Inkorporuota pagal Ohio Valstijos Tiesas — Kapitalas \$50000.00

PASKELBIA PARDAVIMĄ SAVO ŠERŲ NEŠANČŲ

Gruodžio 31 d. 1921 m. šmokejo visiems savo dalininkams pusmetinį 12 nuosimėjų dividendą, kaip jau moka nuo pradžios sa-vo užsidedimo.

1 THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. yra grynai Lietuviška įstaiga, suorganizuota gegužio mėnė-syje, 1919 metais, veikianti Clevelando mieste ir jo apielinkėse.

2 Ši korporacija sutvėrta ant šių pamatų: skolinti pinigų ant mortgage, ant nuosavybės: namų ir žemės; pirkti arba imti mainais visokią nejudinamą nuosavybę tokiuose atvejuose, kurie nesa pelną. lina pinigų ant namų Lietuvos ir sėrininkams.

3 FINANSINIS korporacijos stovis paremtas ant staus sumokėto kapitalo kuris neša pelną ir pat užtikrina pelną naujai pristojantiems; je na dadėtas kapitalas tik plečia korporacijos veikimą.

4 THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. yra po sakandis priežūra šių žinomų Clevelande ir v. Suv. Valstijose ypatų, kurios yra kompanijos d-toriai ir vedėjais:

A. B. Bartosevičius (pirmininkas) — "Dirvos" Bendr- vės pirmininkas, vienas iš pirmutinių organizato-rių Clevelando Lietuviškos Namų ir Paskolos Ben-droves, su artį \$700,000 kapitalu, kurios jis yra iž-dininku. Taip pat yra nariu kitų didelių firmų.
J. Urbšaitis (vice-pirm.) — Pirmininkas Cl. Liet. Na-my ir Pask. Bendroves, žinomas vietos veikėjas.
St. Zaborskis (išdininkas) — Cl. Liet. Namų ir Pask. B-vės Banko vedėjas ir vietos darbuotojas.
Petras Muliolis (sekretorius) — Municipal Savings & Loan Co. St. Clair Ave. skyriaus vedėjas, šv. Jur-gio Lietuvių Parapijos išdininkas.
V. Debesis (direktoriato narys) — taip pat vienas iš pirmųjų Cl. Liet. Namų ir Paskolos Bendroves or-ganizatorių, ankstyvųjų Clevelando visuomenės vei-kėjų ir biznierių.
K. S. Karpavičius (direktoriato narys) — "Dirvos" redaktorius, žinomas veikėjas ir literatas.

5 DIVIDENDO nuo pat susiorganizavimo kompani- savo šėrininkams moka po 12%, išmokejama kas 6 mėnesiai. Toks dividendas bus mokamas ir ateityje seniems ir naujiems šėrininkams.

6 THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. akcijos (šė-rai) parsiduoda po \$100 ir tur būt sumokėti ant sykiu. Nebaigus \$100 dar šparduotū likusių jų (iki \$50,000) kompanija jų kaina pakels ir taip-gi mano greituoju padidint savo kapitalą ir užvesti biznį ant platesnių pamatų. kurie vietos ir apielin-kės Lietuviai turi atliekam kapitalo yra kviečiami prie šios kompanijos prisidėti del savo ypatiskos nau-dos, nes už jų \$100 bus mokama beveik tris sykius daugiau nuošimčio, negu bankuose, ir apsaugoma jų-sų pinigų prižiūri atšvės Ohio Valstijos įstatymai.

7 JUSŲ indėti pinigai niekados negali žuti ar neat-nešti dividendo, nes kompanija pinigų niekados ne-skolina ant tokių namų ar kitokio nejudinamojo tur-to, kurį už skolą nuo savininko paėmus nebūt galima parduoti daryk brangiau, negu jam paskolinto, o in-dėtas į nejudinamąjį turta pinigas niekados neprazus-ta. Si kompanija neužsiima pirkinėjimu jokių prekių (tavorų) ir nevaro jokio apivartos biznio, tik grynai varo skolinimo, mainymo, pirkimo ir pardavimo biznį su nejudinamuoju turtu. Taipgi neužlaiko jokių agen-tų ir nemoka komisiū; patis esat kviečiami priside-ti su atliekamu šimtu-kitu ir busit pilnai patenkinti, nes kompanija veikia ant vietos, visas biznis jums bus matomas.

8 PASARGA LIETUVIAMS: Kur nepirktumėt šė-rus (akcijas), turit visados žiūrėti ant ypatų, ku-rios tas bendroves vadovauja, ant jų patirimo tame biznyje. Kaip matot, The Lithuanian Mortgage Co. turi geriausius ir atsakomus žmones, su nusimanymu ir pilnu patyrimu savo darbe ir visados yra verti pilno pasitikėjimo jų atsakomybe. Visi busit užga-nėdinti katrie prisidėsit prie šito didelio Clevelandie-škų Lietuvių sumanymo, vedamo del gerovės ir nau-dos Lietuvų.

REIKALAUDAMI DAUGIAU IN-FORMACIJŲ KREIPKITES PRIE: A. B. BARTOSEVICIAUS, pirmini-ko; PETRO MULIOLIO — sekreto-riaus, arba prie kitų direktorių.

THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. 2006 St. Clair Ave. Cleveland.